

Nr. 38/7.03.2024

Dosarul nr. 2641/1/2023
Termen: 11 martie 2024

Către

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii

Asociația Magistraților din România (AMR), organizație neguvernamentală, apolitică, națională și profesională a judecătorilor și procurorilor, declarată ca asociație „de utilitate publică” prin Hotărârea Guvernului nr. 530/21 mai 2008, membră a Asociației Internaționale a Judecătorilor (IAJ-UIM) și a Asociației Europene a Judecătorilor (AEM-EAJ) din anul 1994 - cu sediul în municipiul București, B-dul Regina Elisabeta nr. 53, sector 5, e-mail amr@asociația-magistraților.ro, reprezentată legal de judecător dr. Andreea Ciucă, în calitate de președinte,

Asociația Judecătorilor pentru Apărarea Drepturilor Omului (AJADO), organizație neguvernamentală, apolitică și profesională a judecătorilor, cu sediul în municipiul Oradea, str. Bradului, nr.1, e-mail, contact@ajado.ro, reprezentată legal de judecător Florica Roman, în calitate de președinte,

Asociația Procurorilor din România (APR), organizație neguvernamentală, apolitică, națională și profesională a procurorilor, cu sediul în municipiul București, Bd. Libertății nr. 12-14, e-mail apr@mpublic.ro, reprezentată legală de procuror (pens.) Elena Iordache, în calitate de președinte,

Asociația Națională a Magistraților Pensionari din România (ANMPR), organizație neguvernamentală a judecătorilor și procurorilor pensionari, cu sediul în Bragadiru, str. Safirului, nr. 233-237J, casa 2, jud. Ilfov, e-mail katalin.kibedi@yahoo.com, reprezentată legal de procuror (pens.) Kibedi Katalin, în calitate de președinte,

formulează

MEMORIU

amicus curiae în legătură cu examinarea recursului în interesul legii promovat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, având ca obiect următoarea problemă de drept: „dacă «indemnizația brută de încadrare», la care se referă art. 82 alin.1 din Legea 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, modificată și completată în care sunt incluse drepturile acordate prin hotărâri judecătorești definitive privind recalcularea drepturilor salariale prin utilizarea coeficienților de multiplicare prevăzuți în nr. crt. 6-13 de la lit. A din anexa 1 la OUG 27/2006 pentru procurorii DNA, DIICOT este limitată la nivelul indemnizației lunare pentru anul 2022, potrivit dispozițiilor art. 38 (6) din Legea - cadru 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, modificată și completată”.

1. Principiul egalității de tratament. Încălcarea principiului prin diferențierea nejustificată, aplicată doar în cazul procurorilor DNA și DIICOT

Principiul egalității de tratament și al diferențierii salariilor numai în raport de nivelul studiilor, treptelor sau gradelor profesionale, calitatea și cantitatea muncii, respectiv în raport de condițiile de muncă constituie fundamente ale sistemului de salarizare. Principiul egalității de tratament este definit de art. 6 lit. c) din Legea-cadru nr. 153/2017 ca însemnând „**asigurarea de salarii de bază egale pentru muncă cu valoare egală**”. Deci, aplicarea principiului implică, în mod necesar, **recunoașterea acelorași elemente salariale tuturor persoanelor aflate într-o situație comparabilă**.

În reglementarea anterioară, salarizarea judecătorilor și procurorilor era dispusă conform art. 3 alin. (1) din OUG nr. 27/2006, trebuind respectate prevederile art. 73 și art. 74 alin. (1) din Legea nr. 303/2004 republicată, remunerarea făcându-se, deci, în raport cu nivelul instanței sau al parchetului, funcția deținută, vechimea în magistratură și alte criterii stabilite, ținându-se seama de locul și rolul justiției în statul de drept, de răspunderea și complexitatea funcției de judecător și procuror, de interdicțiile și incompatibilitățile prevăzute de lege pentru aceste funcții și urmărește garantarea independenței și imparțialității acestora.

În prezent, dispoziții privind **salarizarea judecătorilor și procurorilor** sunt cuprinse în art. 204 și art. 205 din Legea nr. 303/2022. Principiul potrivit căruia **stabilirea drepturilor salariale ale judecătorilor și procurorilor** se face ținându-se seama de locul și rolul justiției în statul de drept, de răspunderea și complexitatea funcției de judecător și procuror, de interdicțiile și incompatibilitățile prevăzute de lege, în vederea garantării independenței și imparțialității acestora este expres prevăzut, în continuare¹.

Aceste **elemente unitare și interdependente au fost și sunt însă dissociate atunci când s-a stabilit/se stabilește modalitatea de salarizare a procurorilor din cadrul DNA și DIICOT**, în sensul că, în privința acestora, s-a dat eficiență numai criteriului referitor la nivelul parchetului în cadrul căruia funcționează. La fel, aceste elemente au fost dissociate și în situația judecătorilor și procurorilor cărora, prin hotărâri judecătorești, li s-a recunoscut un coeficient de multiplicare de 19,000, pornindu-se de la modalitatea de salarizare a procurorilor din structurile menționate mai înainte.

Ca urmare a acestei situații, potrivit art. 11 alin. (1) din OUG nr. 27/2006, procurorii din cadrul DNA și DIICOT au fost salarizați numai în raport cu funcțiile pe care le dețineau sau cu care erau asimilați potrivit legii, indiferent de gradul profesional deținut, iar judecătorii și procurorii (din celelalte unități de parchet) care au obținut hotărâri judecătorești ce constituie titluri executorii, deși au același grad profesional, aceeași vechime în muncă și profesie, același nivel al instanței, au obținut o reîncadrare diferită.

Diferențele salariale au rezultat din aplicarea art. 11 alin. (1) din O.U.G. nr. 27/2006 și a art. II din Legea nr. 45/2007, potrivit căruia procurorilor din cadrul DNA și DIICOT li se acordă o salarizare corespunzătoare Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, precum și

¹ A se vedea art. 204 din Legea nr. 303/2022 privind statutul judecătorilor și procurorilor

toate celelalte drepturi de salarizare stabilite numai pentru aceștia, prin alte acte normative. Astfel, s-a stabilit un coeficient de ierarhizare superior în favoarea procurorilor din structurile menționate.

Astfel, prin *Decizia nr. VI/2007, Înalta Curte de Casație și Justiție – Secțiunile Unite* a statuat, cu forță obligatorie, că îndeplinirea cerinței de îmbunătățire substanțială a actului de înfăptuire a justiției, care impune criteriile noi de competență și performanță pentru toate categoriile de magistrați, nu ar putea fi asigurată în condiții de inegalitate de **tratament salarial** în cadrul aceleiași categorii profesionale, determinate de o apreciere diferită a implicării magistraților și a responsabilității lor în înfăptuirea actului de justiție.

În acest sens, instanța supremă a subliniat următoarele: „(...) **folosirea drept criteriu de diferențiere a tratamentului salarial pentru magistrați doar apartenența la anumite segmente restrânse de realizare a justiției, pe considerentul că domeniile în care ar activa, ar reclama o specializare particularizată și un risc deosebit, nu se poate justifica atât timp cât varietatea infinită a situațiilor de coliziune cu legea ce se pot ivi și a timpului de reacție necesară pentru asigurarea ordinii de drept presupune eforturi chiar mai importante și riscuri profesionale mai accentuate în multe alte cazuri decât cele pentru care s-a instituit tratamentul salarial preferențial**”.

În consecință, prin *Decizia nr. VI/2007* s-a stabilit că „**Drepturile salariale prevăzute de aceste texte de lege** [art. 11 alin. (1) din OUG nr. 177/2002, art. 28 alin. (4) din OUG nr. 43/2002, modificată prin OUG nr. 24/2004 și aprobată prin Legea nr. 601/2004] **se cuvin tuturor magistraților**.”

2. Valoarea de referință sectorială și indicele (coeficientul) de multiplicare – componente legale obligatorii ale sistemului de salarizare

La datele intrării în vigoare a legilor unitare de salarizare (e.g., Legea nr. 330/2009, Legea-unitară nr. 284/2010), precum și ulterior (Legea-cadru nr. 153/2017), în nivelul consolidat al indemnizațiilor de încadrare convenite magistraților s-au reținut, ca fiind componente obligatorii, atât **valoarea de referință sectorială, cât și indicele de multiplicare**, acestea fiind menținute în mod constant, prin legislația anuală de salarizare a personalului din justiție, și anume:

- prin art. 1 alin. (1) din Legea nr. 285/2010, începând cu 1 ianuarie 2011, cuantumul brut al salariilor de bază, astfel cum au fost acordate personalului plătit din fonduri publice pentru luna octombrie 2010, s-a majorat cu 15%;
- prin art. 1 alin. (1) al art. II din OUG nr. 80/2010 aprobată prin Legea nr. 283/2011, s-a stabilit că, în anul 2012, cuantumul brut al salariilor de bază/soldelor funcției de bază/salariilor funcției de bază/indemnizațiilor de încadrare se menține la același nivel cu cel ce se acordă personalului plătit din fonduri publice pentru luna decembrie 2011;
- prin art. 1 din OUG nr. 84/2012 s-a prevăzut că, în anul 2013, se mențin în plată, la nivelul acordat pentru luna decembrie 2012, drepturile prevăzute la art. 1 și art. 3-5 din OUG nr. 19/2012, aprobată cu modificări prin Legea nr. 182/2012;

- potrivit art. 1 alin. (1) din OUG nr. 103/2013, în anul 2014, cuantumul brut al salariilor de bază de care a beneficiat personalul plătit din fonduri publice s-a menținut la același nivel cu cel acordat pentru luna decembrie 2013;
- conform art. 1 alin. (1) din OUG nr. 83/2014, în anul 2015, cuantumul brut al salariilor de bază de care a beneficiat personalul plătit din fonduri publice s-a menținut la același nivel cu cel acordat pentru luna decembrie 2014;
- prin art. 1 alin. (1) din OUG nr. 57/2015, în anul 2016, cuantumul brut al salariilor de bază de care a beneficiat personalul plătit din fonduri publice s-a menținut la același nivel cu cel acordat pentru luna decembrie 2015;
- art. 1 alin. (1) din OUG nr. 99/2016 a prevăzut că, în perioada 1.01.2017 – 28.02.2017, cuantumul brut al salariilor de bază de care a beneficiat personalul plătit din fonduri publice s-a menținut la același nivel cu cel acordat pentru luna decembrie 2016.

Prin urmare, **indemnizațiile de încadrare brute lunare la 1.01.2010 erau cele stabilite la 31 decembrie 2009, respectiv cele rezultate din aplicarea valorii de referință la coeficienții de ierarhizare prevăzuți pentru procurorii din cadrul Direcției Naționale de Anticorupție și celor din cadrul Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, cu adăugarea sporurilor prevăzute de lege.**

În acest sens, art. 5 alin. (1) din Legea nr. 330/2009 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice a statuat: „Prin derogare de la prevederile art. 30 alin. (1) cap. VI al părții a II-a din prezenta lege, începând cu 1 ianuarie 2010, indemnizațiile de încadrare brute lunare, respectiv salariile de bază ale personalului prevăzute la art. 4 alin. (1) se stabilesc astfel: la indemnizațiile de încadrare lunare, respectiv salariile stabilite potrivit reglementărilor în vigoare la 31 decembrie 2009, se adaugă sporurile și majorările prevăzute în notele la anexele corespunzătoare, precum și adaosurile prevăzute la art. 4 alin. (3) lit. a)”.

3. Obligația respectării hotărârilor judecătorești, cu consecința includerii în salariul de bază a coeficienților de multiplicare prevăzuți la lit. A pct. 6-13 din Anexa la OUG nr. 27/2006, în raport cu funcția deținută

Așadar, la data intrării în vigoare a Legii nr. 330/2009 trebuiau să fie avute în vedere **drepturile salariale recunoscute anterior, inclusiv cele stabilite prin hotărârile judecătorești pronunțate în favoarea mai multor colegi judecători și procurori, care trebuiau incluse în indemnizațiile de încadrare brute lunare.**

Ca atare, o consecință a respectării principiului egalizării drepturilor salariale impune un „nivel de salarizare maxim în plată pentru funcțiile similare”, respectiv „nivelul maxim al indemnizației de încadrare din cadrul instituției sau autorității publice respective”.

Inclusiv prin Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice s-a menținut în plată cuantumul brut al indemnizațiilor de încadrare la nivelul lunii iunie

2017, până la 31 decembrie 2017, iar începând cu 1 ianuarie 2018, creșterile salariale prevăzute de lege s-au calculat la nivelul indemnizației de bază acordate pentru luna decembrie 2017.

Toate aceste acte normative s-au raportat, deci, la indemnizația de încadrare acordată în anul anterior, respectiv în luna decembrie 2009 pentru anul 2010, în luna octombrie 2010 pentru anul 2011, decembrie 2011 pentru anul 2012, decembrie 2012 pentru anul 2013, decembrie 2013 pentru anul 2014, decembrie 2014 pentru anul 2015 și decembrie 2015 pentru anul 2016, decembrie 2016 pentru ianuarie-iunie 2017, iunie 2017 pentru iulie - decembrie 2017, decembrie 2017 pentru anul 2018, deci la o **indemnizație de încadrare brută lunară care trebuia să se calculeze prin raportare la coeficienții de multiplicare stabiliți prin raportare la procurorii din structurile specializate, DNA și DIICOT.**

Judecătorii și procurorii fac parte din familia ocupațională „Justiție”, astfel cum a fost denumit sistemul judiciar din perspectiva legislației muncii, potrivit reglementărilor legislative în materie de salarizare adoptate în ultimii ani, iar salarizarea lor a fost reglementată prin intermediul diferitelor acte normative amintite mai înainte.

Elementul de comparabilitate avut în vedere este existența, pentru categoria profesională a judecătorilor și procurorilor, a mai multor hotărâri judecătorești definitive prin care au fost recunoscute deja indemnizații mai mari, prin aplicarea coeficienților de multiplicare prevăzuți la lit. A pct. 6-13 din Anexa la OUG nr. 27/2006, în raport cu funcția deținută.

În lipsa unor astfel de hotărâri nu se putea vorbi despre egalizarea salariului de bază la nivelul maxim în plată.

Existența unor hotărâri judecătorești de acordare a unor majorări salariale doar în favoarea unora dintre membrii unei familii ocupaționale a fost suficientă pentru a atrage aplicabilitatea art. 1 alin. (5¹) din OUG nr. 83/2014, în modalitatea stabilirii pentru întreg personalul din justiție a unei valori de referință sectorială majorate. Textul incident și beneficiul lui a fost reclamat și pentru situația inexistenței în plată, la data de 9 aprilie 2015, a unor salarii calculate cu includerea majorărilor, reflectate într-o valoare de referință sectorială, care a fost acordată, inițial, în valoare superioară, numai unora dintre membrii familiei ocupaționale, în timp ce față de alții, aceste drepturi nu erau acordate, deși se aflau într-o situație profesională identică, din punct de vedere al criteriilor legii.

Începând cu data de 9 aprilie 2015 a fost exprimată categoric intenția legislativă de egalizare a indemnizațiilor la nivel maxim, acestea urmând să includă și toate drepturile acordate prin hotărâri judecătorești, indiferent dacă la acel moment, făceau sau nu parte din indemnizația cuiva din aceeași familie ocupațională. Mai mult decât atât, **instanțele au reținut că egalizarea indemnizațiilor la nivel maxim trebuie să aibă în vedere toate majorările și indexările recunoscute prin hotărâri judecătorești unor magistrați sau membri ai personalului auxiliar, indiferent dacă pentru acestea ordonatorul de credite a emis sau nu ordine de salarizare.**

Interpretarea textelor art. 5 alin. (1¹) din OUG nr. 83/2014, modificată și completată prin Legea nr. 71/2015 și art. 31 alin. (1) din OUG nr. 20/2016, respectiv aceea că magistrații și personalul de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor vor fi salariați la „*nivel de salarizare maxim în plată pentru funcțiile similare*”, respectiv la „*nivelul maxim al indemnizației de*

încadrare din cadrul instituției sau autorității publice respective”, nu au distins între cele două categorii de magistrați și personalul de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, respectiv cei ale căror indemnizații au fost stabilite cu reținerea unor drepturi bănești convenite în baza unor hotărâri judecătorești (e.g., includerea unui procent de aproximativ 18%, conform OUG nr. 10/2007) și cei ale căror indemnizații nu au avut la bază astfel de hotărâri.

De aceea, conform regulii de interpretare logică „unde legea nu distinge, nici cel care o interpretează nu trebuie să distingă” (ubi lex non distinguit, nec nos distinguere debemus), aceste dispoziții se aplică judecătorilor, procurorilor și personalului de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor.

Activitatea de egalizare a veniturilor presupune stabilirea celei mai ridicate indemnizații pentru fiecare grad profesional, categorie de vechime în muncă și în funcție, la nivelul ordonatorilor de credite, inclusiv prin raportare la indemnizațiile existente sau puse în plată la nivelul aceluiași ordonator de credite. Așadar, personalul care beneficiază de aceleași condiții trebuie să fie salarizat la nivelul maxim al salariului de bază/indemnizației de încadrare din cadrul aceleiași categorii profesionale și familii ocupaționale, indiferent de instituție sau autoritate publică.

Prin adoptarea OUG nr. 43/2016² pentru modificarea și completarea OUG nr. 57/2015³ s-a urmărit eliminarea din procesul de egalizare a indemnizațiilor, raportarea la indemnizațiile stabilite în baza unei hotărâri judecătorești. Astfel, egalizarea indemnizațiilor, potrivit OUG nr. 43/2016 nu trebuia să se mai realizeze prin raportare la indemnizațiile maxime în plată, ci doar prin raportare la indemnizațiile stabilite în actele normative privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, fără a include drepturile stabilite sau recunoscute prin hotărâri judecătorești.

Acest act normativ a fost sancționat de instanța de contencios constituțional care, prin pronunțarea *Deciziei Curții Constituționale nr. 794/2016*⁴, a admis excepția de neconstituționalitate și a constatat că dispozițiile art. 3¹ alin. (1¹) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal bugetare sunt neconstituționale.

Prin aceeași decizie, cu efecte interpretative, care operează, prin urmare, și asupra situației anterioare pronunțării sale, **Curtea Constituțională** a statuat că pentru respectarea principiului constituțional al egalității în fața legii, **nivelul maxim al salariului de bază/indemnizației de încadrare**, prevăzut de OUG nr. 57/2015, corespunzător fiecărei funcții, grad/treaptă, gradatie, vechime în funcție sau în specialitate, **trebuie să includă majorările (indexările) stabilite prin hotărâri judecătorești** și să fie același pentru tot personalul salarizat potrivit dispozițiilor de lege aplicabile în cadrul/aceleiași categorii profesionale, respectiv familii ocupaționale prevăzute de Legea cadru nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice.

² OUG 43/2016 pentru modificarea și completarea OUG nr. 57/2015 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal bugetare pentru modificarea și completarea unor acte normative și pentru aplicarea unitară a dispozițiilor legale

³ OUG 57/2015 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal bugetare pentru modificarea și completarea unor acte normative și pentru aplicarea unitară a dispozițiilor legale, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 673 din 31 august 2016

⁴ publicată în Monitorul Oficial nr. 1029 din 21 decembrie 2016

În cuprinsul deciziei, Curtea a reținut că prin OUG nr. 20/2016, care se aplică întregului personal bugetar, inclusiv magistraților, s-au eliminat și diferențele provenite din faptul că o parte dintre magistrații și personalul asimilat, încadrați în aceeași funcție, grad/treaptă, gradație, vechime în funcție sau în specialitate, au obținut hotărâri judecătorești definitive și irevocabile (în temeiul Codului de procedură civilă din 1865) sau definitive (în temeiul Codului de procedură civilă), prin care le au fost recunoscute majorări salariale, în timp ce alții nu au obținut asemenea hotărâri judecătorești. Astfel, consecința directă a intrării în vigoare a OUG nr. 20/2016 a fost aceea că, pentru fiecare funcție, grad/treaptă, gradație, vechime în funcție sau în specialitate, indemnizația de încadrare a magistraților și a personalului asimilat era aceeași, stabilită la nivel maxim.

Curtea Constituțională a conchis în sensul că efectul neconstituționalității art. 3¹ alin. (1²) din OUG nr. 57/2015 (introdus prin OUG nr. 43/2016), este acela că „**nivelul maxim al salariului de bază/indemnizației de încadrare**”, la care se face egalizarea prevăzută de art. 3¹ alin. (1) din OUG nr. 57/2015 (introdus prin OUG nr. 20/2016), **trebuie să includă și drepturile stabilite sau recunoscute prin hotărâri judecătorești**. Așadar, personalul care beneficiază de aceleași condiții trebuie să fie salarizat la nivelul maxim al salariului de bază/indemnizației de încadrare din cadrul aceleiași categorii profesionale și familii ocupaționale, indiferent de instituție sau autoritate publică.

„În consecință, ca efect al neconstituționalității art. 3¹ alin. (1²) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015 (introdus prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2016), «nivelul maxim al salariului de bază/indemnizației de încadrare», la care se face egalizarea prevăzută de art. 3¹ alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015 (introdus prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 20/2016), **trebuie să includă și drepturile stabilite sau recunoscute prin hotărâri judecătorești**. Așadar, personalul care beneficiază de aceleași condiții trebuie să fie salarizat la nivelul maxim al salariului de bază/indemnizației de încadrare din cadrul aceleiași categorii profesionale și familii ocupaționale, indiferent de instituție sau autoritate publică”⁵.

Astfel cum s-a reținut prin *Decizia nr. 8/8 februarie 2021*, a Înaltei Curți de Casație și Justiție – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, „*chiar dacă prin această decizie (Decizia Curții Constituționale nr. 794/2016 – n.n.) s-a verificat constituționalitatea unui text de lege în prezent abrogat, totuși trebuie observat că instanța de contencios constituțional a analizat aceeași soluție legislativă a egalizării veniturilor salariale pentru situații profesionale identice, astfel că toate considerentele expuse de aceasta trebuie valorificate în procesul de interpretare și punere în aplicare a textelor de lege ce fac obiectul prezentei sesizări. În acest sens, trebuie avut în vedere că, potrivit Deciziei Plenului Curții Constituționale nr. 1 din 17 ianuarie 1995, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 16 din 26 ianuarie 1995, nu numai dispozitivul, ci și considerentele deciziilor instanței de contencios constituțional sunt general obligatorii și se impun cu aceeași forță tuturor subiecților de drept*”⁶

Reținând puterea general obligatorie a *Deciziei Curții Constituționale nr. 794/2016*, atât în ceea ce privește dispozitivul cât și considerentele, se justifică ca un drept recunoscut în mod definitiv în favoarea unor judecători și procurori care au desfășurat activitatea în condiții identice să fie recunoscut în favoarea celorlalți.

⁵ Decizia nr. 794/2016, publicată în Monitorul Oficial nr. 1.029 din 21 decembrie 2016, paragr. 32

⁶ Decizia nr. 8/2018, publicată în Monitorul Oficial nr. 337 din 2 aprilie 2021, paragr. 116

4. Existența unui număr mare de hotărâri judecătorești definitive prin care judecătorilor și procurorilor li s-a recunoscut, ca drept salarial, recalcularea și plata salariului de bază prin luarea în considerare a coeficientului de multiplicare prevăzut pentru procurorii DNA și DIICOT. Obligația legală a ordonatorului de credite de a lua în considerare aceste drepturi salariale

Existența hotărârilor judecătorești prin care s-a dispus recalcularea și plata cuantumului indemnizației de bază lunare, cuvenite reclamantilor (judecători și procurori), prin luarea în considerare a coeficientului de multiplicare de 19,00, prevăzut în Anexa la OUG nr. 27/2006, pentru procurorii DNA și DIICOT nu poate fi negată. În acest sens, facem trimitere, cu titlu exemplificativ, la hotărârile judecătorești enumerate în recursul în interesul legii (pct. I, a doua opinie)⁷ care formează obiectul dosarului nr. 2393/1/2023 al ÎCCJ, cu termen de judecată tot la data de 11 marti 2024.

În cazul în care diferențele de salarizare dintre magistrați provin din drepturi acordate prin hotărâri judecătorești, **ordonatorul de credite este obligat ca, la stabilirea nivelului maxim al salariului de bază/indemnizației de încadrare, din cadrul instituției sau autorității publice, să ia în considerare și drepturile salariale stabilite sau recunoscute prin hotărâri judecătorești pronunțate doar în favoarea unor judecători sau procurori, deoarece hotărârea judecătorească, chiar dacă are efecte între părți, interpretează norme de lege cu aplicabilitate generală.**

În acest context, precizăm că **astfel de hotărâri judecătorești definitive nu au fost pronunțate în mod izolat, ci aceste drepturi salariale au fost câștigate pe cale judiciară de aproximativ 1.000 de judecători**, așa cum s-a menționat expres în Sentința nr. 2538/18.12.2018, pronunțată de Curtea de Apel București – Secția a VIII-a (veche) contencios administrativ și fiscal, în dosarul nr. 8228/CAF/2018⁸ (hotărâre definitivă anexată). La această cifră **se adaugă și numărul procurorilor cărora le-au fost recunoscute aceste drepturi salariale prin hotărâri judecătorești definitive.**

Mai mult, **nu poate fi ignorată existența în plată a salariilor în care sunt incluse creșteri salariale (în salariul de bază), ca urmare a acestor hotărârilor judecătorești**, prin aplicarea coeficienților de multiplicare prevăzuți la lit. A pct. 6-13 din Anexa la OUG nr. 27/2006, în raport cu funcția deținută.

În situații similare, ordonatorul principal de credite a emis ulterior ordine de salarizare și pentru persoanele aflate în situații profesionale identice, care nu aveau obținute hotărâri judecătorești prin care să li se fi recunoscut majorări salariale și care, astfel, aveau indemnizații de încadrare diferite (mai mici) față de cei cărora li s-au recunoscut astfel de drepturi salariale, prin hotărâri judecătorești.

Prin *Decizia nr. 23/2016*, Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a statuat: «în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 1 alin. (5)¹ din

⁷ Tribunalul Bihor - dosar nr. 324/111/2020, Tribunalul Suceava - dosar nr. 1105/86/2019, dosar nr. 538/87/2020, Curtea de Apel Timișoara - dosar nr. 1027/115/2022

⁸ pag. 1 penultimul alineat din Sentința civilă nr. 2538/18.12.2018 a Curții de Apel București, Secția a VIII-a - hotărâre judecătorească definitivă, anexată

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice anul 2015, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 71/2015, cu modificările și completările ulterioare, sintagma "salarizat la aceiași nivel" are în vedere personalul din cadrul aparatului de lucru al Parlamentului, personalul din cadrul Consiliului Concurenței, al Curții de Conturi, precum și din cadrul celorlalte autorități și instituții publice enumerate de art. 2. alin. (1) lit. a) din Legea cadru nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare; nivelul de salarizare ce va fi avut în vedere în interpretarea și aplicarea aceiași norme este cel determinat prin aplicarea prevederilor art. 1 alin. (1) și (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014, aprobată modificată și completată prin Legea nr. 71/2015, cu modificările și completările ulterioare, în cadrul aceiași, autorități sau instituții publice».

Prin *Decizia nr. 23/2016*, Înalta Curte de Casație și Justiție a reținut următoarele aspecte relevante și în prezenta cauză:

- înscrisul care atestă majorările drepturilor salariale este hotărârea judecătorească;
- proba dreptului salarial, sub forma creșterii salariale cuvenite, o face hotărârea judecătorească constitutivă de drepturi;
- hotărârea judecătorească trebuie să se bucure, în continuare, de atributele conferite de lege unui titlu executoriu, acest drept existând efectiv și permanent, lună de lună;
- hotărârile judecătorești prin care au fost acordate creșterile salariale nu au fost anulate printr-o altă hotărâre judecătorească ori prin vreun act normativ ulterior, deoarece atunci când s-a dorit suprimarea unui drept, chiar dobândit printr-o hotărâre judecătorească, legiuitorul a făcut-o prin legiferarea expresă; pierderea unui drept nu se poate deduce pe cale de interpretare, ci se impune prin legiferare expresă;
- instanța supremă și-a reconfigurat practica judiciară anterioară (*Decizia nr. 11/2012* pronunțată pe calea recursului în interesul legii), în condițiile nuanțării aduse prin distingerea și garantarea salariului în plată, operată prin *Decizia nr. 32/2015* a Înaltei Curți de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.

Argumentele prezentate de instanța supremă în această decizie sunt aplicabile și cauzei de față, dreptul la plata indemnizației de încadrare stabilită prin raportare la coeficientul de multiplicare pentru procurorii din cadrul DNA și DIICOT existând efectiv și permanent, lună de lună.

Înalta Curte de Casație și Justiție a reținut, prin *Decizia nr. 10/2017* privind examinarea sesizării formulate de Curtea de Apel Iași - Secția litigiilor de muncă și asigurări sociale în vederea dezlegării unor chestiuni de drept, că: „47. *Toate actele normative anuale de salarizare, fără excepție din 2010 și până în prezent, nu au făcut decât să reia dispozițiile referitoare la valoarea de referință și la coeficienții de ierarhizare corespunzător claselor de salarizare prevăzuți în anexele Legii-cadru nr. 284/2010, prevederi care nu au fost niciodată aplicate.*

48. *Practic, niciun angajat bugetar nu a primit plăți salariale potrivit acestei legi, pentru că, prin acte normative anuale de salarizare, s-a derogat permanent, perpetuându-se starea de*

tranziție. Așadar, s-a procedat doar la o "reîncadrare scriptică" a personalului potrivit noilor grile, dar plata salariilor s-a "realizat faptic" la nivelul salariilor în plată din decembrie 2009.

49. Așadar, este de reținut faptul că, deși personalul bugetar a fost reîncadrat în conformitate cu dispozițiile legilor-cadru, el nu a fost salarizat în baza acestora, întrucât, la stabilirea salariului, nu au fost aplicate valoarea de referință și coeficienții de ierarhizare corespunzători claselor de salarizare, care, trimitând la cadrul normativ în vigoare la nivelul anului 2009, mențineau în plată cuantumul salarial din anii anteriori."

Or, pentru identitate de rațiune, așa cum s-a stabilit prin **Decizia nr. 23/2015 a Înaltei Curți de Casație și Justiție – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, indemnizația avută de drept, deci potrivit reglementărilor în vigoare la 31 decembrie 2009, se datorează și în prezent prin raportare la coeficienții de multiplicare stabiliți în raport cu magistrații procurori din cele două structuri specializate DNA și DIICOT.**

Totodată, prin **Decizia nr. 54/2017**, Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a stabilit că: „În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 1 alin. 5¹ din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice la anul 2015, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 71/2015, cu modificările și completările ulterioare, sintagma "salarizat la aceiași nivel" are în vedere și personalul din cadrul autorităților și instituțiilor publice prevăzute la art. 2 alin. (1) lit. b) din. Legea-cadru nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare.»

Un aspect important în constituie faptul că Înalta Curte de Casație și Justiție a fost sesizată de Curtea de Apel București⁹, pentru dezlegarea unei chestiuni de drept referitoare la „Interpretarea dispozițiilor art. 1 (5 ind. 1) din O.U.G. nr. 83/2014 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2015, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice, introdus prin legea de aprobare nr. 71/2015, în sensul de a stabili dacă soluția egalizării indemnizațiilor la nivel maxim are în vedere și majorările (indexările) recunoscute prin hotărâri judecătorești unora dintre magistrați sau membri ai personalului auxiliar, indiferent dacă pentru acestea ordonatorul de credite a emis sau nu ordine de salarizare corespunzătoare.”

Prin **Decizia nr. 36/2018**, Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a admis sesizarea formulată de Curtea de Apel București, stabilind următoarele: „În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 1 alin (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2015, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 71/2015, cu modificările și completările ulterioare, soluția egalizării indemnizațiilor la nivel maxim are în vedere și majorările și indexările recunoscute prin hotărâri judecătorești unor magistrați sau membri ai personalului auxiliar, **indiferent dacă ordonatorul de credite a emis sau nu ordine de salarizare corespunzătoare.**”

⁹ Sesizarea care a fost înregistrată la nr. 435/1/2018 a fost făcută în dosarul nr. 5630/3/2017 al Curții de Apel București - Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale

În consecință, susținerea potrivit căreia nivelul maxim al salariului nu poate include drepturile obținute prin hotărâri judecătorești definitive, decât dacă au fost emise ordine de salarizare ar însemna să fie lăsată la latitudinea ordonatorilor de credite consecința aplicării sau neaplicării prevederilor legale. Cu alte cuvinte, ar însemna ca neexecutarea unei hotărâri judecătorești definitive să producă consecințe juridice în sensul privării unor titulari de drepturile lor specifice.

5. Drepturile salariale vizate au fost recunoscute prin hotărâri judecătorești cu aplicabilitate generală. Principiul legalității actului de justiție, consacrat prin Constituție. Principiul dreptului la un proces echitabil

Cu toate că hotărârile judecătorești pronunțate pentru obținerea unor drepturi salariale au efecte doar între părțile ce au luat parte la judecată, trebuie observat faptul că **hotărârile prin care s-a recunoscut majorarea indemnizației de încadrare, raportat la nivelul de salarizare al procurorilor din cadrul DIICOT și DNA, nu vizează situații de fapt particulare, ci aplicarea unor prevederi legale cuprinse în acte normative, care au aplicabilitate generală, astfel cum a reținut Înalta Curte de Casație și Justiție în Decizia nr. 36/2018**, pronunțată de Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, iar numărul magistraților care beneficiază deja de aceste drepturi este considerabil, așa cum am precizat anterior.

Faptul că **aceste hotărâri își produc efectele și în prezent** este confirmat și de existența unor hotărâri care lămuresc dispozitivele sentințelor și a deciziilor privind aceste drepturi salariale, în sensul că efectele lor se întind și în viitor. Este relevantă, în acest sens, și Decizia nr. 7/2019, pronunțată Înalta Curte de Casație și Justiție – Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii.

Prin Decizia nr. 460/2013, Curtea Constituțională a stabilit că „(...) sensul art. 124 alin. (1) din Constituție este acela că organele care înfăptuiesc justiția și care, potrivit art. 126 alin. (1) din Constituție, sunt instanțe judecătorești trebuie să respecte legea, de drept material sau procesual, aceasta fiind cea care determină comportamentul persoanelor fizice și juridice în sfera publică și în circuitul civil. Dispoziția constituțională consacră **principiul legalității actului de justiție**”.

Prin Decizia nr. 201/2016, Curtea Constituțională a reținut: „(...) deși după anul 2010 legiuitorul și-a propus instituirea unui sistem de salarizare unic, care să aducă transparență și previzibilitate în materia salarizării, în fapt, drepturile salariale s-au calculat pornind de la cuantumul stabilit potrivit legislației anterioare, în fiecare an actele normative care au reglementat salarizarea personalului bugetar din fonduri publice făcând trimitere la cuantumul drepturilor salariale din anul precedent. Astfel, în prezent, stabilirea acestor drepturi este un proces dificil, care nu corespunde intențiilor pe care legiuitorul le-a avut atunci când a conceput sistemul unic de salarizare și care face greu de înțeles principiile avute în vedere în reglementarea drepturilor anumitor categorii socioprofesionale. (...) **Pentru motivele arătate mai sus, ce țin de istoricul legislativ, calculul drepturilor salariale se face, în prezent, pornind de la cuantumul stabilit**

*potrivit legislației anterioare anului 2010 (...)*¹⁰. Același argumente au fost reținute de Curtea Constituțională în Decizia nr. 295/2017¹¹ pct. 20.

Drepturile salariale calculate prin raportare la coeficientului de multiplicare de 19,00, prevăzut în Anexa la OUG nr. 27/2006, pentru procurorii DNA și DIICOT, se cuvin judecătorilor și procurorilor **ținând seama și de dispozițiile Convenției pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale** care, prin art. 6 pct. 1, consacră și garantează dreptul oricărei persoane la un proces echitabil. România a ratificat Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului (CEDO) precum și Protocoalele adiționale la aceasta nr. 1, 4, 6, 7, 9, 10, prin Legea nr. 30/1994.

Respectarea întocmai și necondiționată a hotărârii judecătorești irevocabile/definitive constituie nu doar o obligație procesuală, ci și o garanție a dreptului la un proces echitabil, salvardat de dispozițiile art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale¹². Convenția nu instaurează o protecție pur teoretică a dreptului omului la un proces echitabil, ci dispune imperativ realizarea concretă a pretenției, inclusiv de ordin pecuniar.

Respectarea întocmai a hotărârilor judecătorești reprezintă și un imperativ al statului de drept, potrivit art. 11 alin. (3) raportat la art. 124 alin. (1) din Constituție.

Art. 6 pct.1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului, în maniera în care a fost interpretat acesta de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, impune statului (și instituțiilor publice) obligația pozitivă de a respecta întocmai hotărârile judecătorești definitive și obligatorii prin care a fost obligat la plata unor sume de bani. În acest sens, amintim cauza *Hornsby c. Greciei*, în care Curtea EDO a statuat că dreptul fiecărei persoane „la o instanță” ar fi iluzoriu dacă ordinea juridică internă a unui stat contractant ar permite ca o hotărâre judecătorească definitivă și obligatorie să rămână inoperantă (fără efect) în detrimentul uneia dintre părți.

De altfel, nici nu s-ar putea concepe ca art. 6 pct. 1 să descrie în detaliu garanțiile de procedură – echitate, publicitate, celeritate – acordate părților și să nu protejeze executarea hotărârilor judecătorești, întrucât s-ar ajunge la situații incompatibile cu principiul preeminenței dreptului pe care statele contractante s-au angajat să-l respecte ratificând Convenția¹³.

Executarea unei hotărâri, de la orice instanță ar proveni, trebuie să fie considerată ca făcând parte integrantă din „proces”, în sensul art. 6 CEDO. Curtea a consolidat deja acest aspect în hotărârile care privesc durata procedurii¹⁴.

*Potrivit Opiniei Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni nr. 13 (2010)*¹⁵, **însăși noțiunea de instanță „independentă” instituită în art. 6 din CEDO relevă faptul că puterea**

¹⁰ Decizia nr. 201/2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 483 din 29 iunie 2016, paragr. 29, 31

¹¹ Decizia nr. 295/2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 527 din 6 iulie 2017, paragr. 20

¹² Conform prevederilor art. 11 și 20 din Constituție, Convenția și Protocoalele adiționale au devenit parte integrantă a dreptului intern

¹³ a se vedea, *mutatis mutandis*, hotărârea *Golder c. Marea Britanie* din 21 februarie 1975, seria A nr. 18, pp. 16-18, paragr. 34-36

¹⁴ hotărârile *Di Pede c. Italiei* și *Zappia c. Italiei* din 26 septembrie 1996, Culegerea de hotărâri și decizii, 1996-IV, pp. 1383-1384, par. 20-24, respectiv pp. 1410-1411, paragr. 16-20

acesteia de a emite o decizie obligatorie nu poate face obiectul aprobării, ratificării sau schimbării în esența ei de către vreo autoritate nejudiciară, inclusiv Șeful Statului. Toate organele statelor trebuie, prin urmare, să asigure că toate prevederile legale privind independența instanțelor, care există în constituții sau la cel mai înalt nivel legislativ, sunt interpretate în așa fel încât hotărârile judecătorești să fie executate prompt, fără intervenții din partea altor puteri ale Statului, cu excepția amnistiei și a grațierii în cauzele penale.

CCJE consideră că, într-un stat guvernat de supremația legii, instituțiile publice, mai presus de toate celelalte, sunt obligate să respecte hotărârile judecătorești și să le execute într-o manieră rapidă „ex officio”. **Însăși ideea că un organ al statului refuză supunerea în fața unei hotărâri judecătorești subminează conceptul întâietății legii**¹⁵.

Cu privire la efectele hotărârii judecătorești – și cu referire expresă la cele pronunțate în materie salarială, pentru personalul din sistemul judiciar –, Curtea Constituțională a statuat, în mod clar, cu valoare de principiu, în *Decizia nr. 794/2016*:

«26. Curtea reține că hotărârea judecătorească, chiar dacă are efecte inter partes, interpretează norme de lege cu aplicabilitate generală. În procesul de aplicare a legii, scopul interpretării unei norme juridice constă în a stabili care este sfera situațiilor de fapt concrete, la care norma juridică respectivă se referă, și în a se asigura astfel corecta aplicare a acelei norme, interpretarea fiind necesară pentru a clarifica și a limpezi sensul exact al normei, și pentru a defini, cu toată precizia, voința legiuitorului. Or, Curtea constată că hotărârile judecătorești prin care s-a recunoscut majorarea indemnizației de încadrare (...) acordate magistraților și personalului asimilat, au aplicabilitate generală și se deosebesc de ipotezele în care, tot prin hotărâre judecătorească, ar fi fost recunoscute anumite drepturi în baza unor situații de fapt particulare, fără aplicabilitate generală (cum ar fi, spre exemplu, ipoteza în care o persoană a avut recunoscut sporul de doctorat).

(...)

29. Cu privire la critica de neconstituționalitate raportată la art. 16 din Constituție, Curtea reține că, așa cum a statuat în mod constant în jurisprudența sa, principiul constituțional al egalității în fața legii presupune instituirea unui tratament egal pentru situații care, în funcție de scopul urmărit, nu sunt diferite (a se vedea *Decizia nr. 1 din 8 februarie 1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 16 martie 1994*)».

Prin urmare, Curtea a constatat că dispozițiile legale a căror neconstituționalitate a fost invocată contraveneau principiului egalității în fața legii, consacrat prin art. 16 din Constituție, deoarece stabileau că persoanele aflate în situații profesionale identice, dar care nu au obținut hotărâri judecătorești prin care să li se fi recunoscut majorări salariale, au indemnizații de încadrare diferite (mai mici) față de cei cărora li s-au recunoscut astfel de drepturi salariale, prin hotărâri judecătorești, generând diferențe în stabilirea salariului de bază/indemnizației de încadrare. Or, **tratamentul juridic diferit instituit de legiuitor nu are nicio justificare obiectivă și rezonabilă**. De altfel, dispozițiile de lege criticate lipseau de sens și, practic, anulau voința legiuitorului și rațiunea esențială a edictării actului normativ respectiv (...), anume acelea de a egaliza veniturile

¹⁵ Opinia CCJE nr. 13 (2010) privind rolul judecătorilor în executarea hotărârilor judecătorești, paragr. 12

¹⁶ *idem*, paragr. VII.F

personalului bugetar cu aceeași funcție, grad/treaptă, gradație, vechime în funcție sau în specialitate, prin raportare la nivelul maxim, și de a elimina inechitățile existente. Așadar, dispozițiile a căror constituționalitate a fost contestată generează inegalități în ceea ce privește calculul indemnizației/salariului de bază al magistraților, respectiv personalului asimilat, cu același grad, gradație, condiții de vechime și de studii, și, prin urmare, contravin art. 16 din Constituție¹⁷.

În consecință, ca efect al neconstituționalității „nivelul maxim al salariului de bază/indemnizației de încadrare”, la care se face egalizarea prevăzută de art. 3[^]1 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015 (introdus prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 20/2016), trebuie să includă și drepturile stabilite sau recunoscute prin hotărâri judecătorești¹⁸.

6. Respectarea hotărârilor judecătorești – principiu imperativ al statului de drept. Similitudinea cu drepturile salariale pentru care s-au emis acte administrative. Justificarea înlăturării aplicării art. 38 alin. (6) din Legea-cadru nr. 153/2017 în cazul drepturilor salariale în discuție

6.1. Într-o situație similară din perspectiva mai înainte argumentată, a fost emis Ordinul nr. 959/I/12.04.2023 al Președintelui Înaltei Curți de Casație și Justiție, în calitate de ordonator principal de credite.

Scopul emiterii actului administrativ a fost unul legitim și obligatoriu: punerea în aplicare a hotărârii/hotărârilor judecătorești definitive, adică respectarea unui principiu esențial al statului de drept guvernat de supremația legii.

În condițiile relevate, emiterea actului administrativ nu a fost o opțiune, ci o necesitate într-un stat de drept în care autoritățile publice sunt obligate să respecte hotărârile judecătorești definitive și nu își permit să conteste principii ce guvernează procesul civil – consacrate și garantate atât de documentele europene la care România este parte, cât și de legislația națională.

În același fel, se justifică raționamentul juridic cuprins în hotărârile enumerate de Curtea de Apel Alba Iulia, în recursul în interesul legii care formează obiectul dosarului nr. 2393/1/2023 al ÎCCJ, cu termen de judecată tot la data de 11 martie 2024 (pct. I, a doua orientare jurisprudențială).

În mod concret, cu privire la drepturile salariale recunoscute prin hotărâri judecătorești, vizând calcularea și plata acestora prin raportare la coeficienții de multiplicare prevăzuți în Anexa la OUG nr. 27/2006, pentru procurorii DNA și DIICOT, nu este incidență plafonarea/limitarea prevăzută de art. 38 alin. (6) din Legea-cadru nr. 153/2017, iar o interpretare contrară ar conduce la lipsirea unei hotărâri judecătorești de caracterul ei executoriu, ceea ce reprezintă o încălcare a ordinii juridice a statului de drept și o obstrucționare a bunei funcționări a justiției.

¹⁷ Decizia Curții Constituționale nr. 794/2016, publicată în Monitorul Oficial nr. 1029 din 21 decembrie 2016, paragr. 30

¹⁸ *idem*, paragr. 32

6.2. Calificarea acestor drepturi ca fiind „**drepturi salariale**” este confirmată de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, în recursul în interesul legii care formează obiectul prezentului dosar.

În acest sens, este de subliniat **calificarea corectă dată de procurorul general, ca fiind drepturi de natură salarială, iar nu de despăgubiri pentru discriminare.**

Aceeași calificare este dată și de Curtea de Apel Alba Iulia în recursul în interesul legii care formează obiectul dosarului nr. 2393/1/2023 al ÎCCJ. În acest sens, elocventă este chiar formularea problemei de drept cu privire la care s-a relevat practica neunitară, și anume: „*aplicarea dispozițiilor art. 38 alin. (6) din Legea 153/2017, în situația acordării **diferențelor de drepturi salariale** dintre cele efectiv încasate de magistrați (judecători și procurori) și cele de care beneficiază procurorii din cadrul DNA/DIICOT*”.

La pct. I (alin. 1) din recursul în interesul legii, Curtea de Apel Alba Iulia a făcut referire expresă **acțiuni având ca obiect drepturi salariale ale personalului din justiție prin care magistrați, judecători sau procurori, au solicitat să fie salarizați la nivel maxim prin raportare la colegi care ocupă funcții similare și cărora li s-a recunoscut, prin hotărâri judecătorești, dreptul la o indemnizație similară cu cea a procurorilor din cadrul DNA/DIICOT.**

În ambele opinii redată în recursul în interesul legii, aceste drepturi sunt afirmate și tratate, în mod repetat, ca **drepturi salariale.**

Această calificare este concordantă cu distincția efectuată prin *Decizia nr. 11/2020* a Înaltei Curți de Casație și Justiție – Completul competent să judece recursul în interesul legii, hotărâre detaliată chiar în sesizarea de recurs în interesul legii și care a reținut **cauza acțiunilor pentru valorificarea coeficientului de multiplicare, ca fiind complexă, și nu întemeiată doar pe dispozițiile art. 11 alin. (1) din OUG nr. 27/2006.**

Totodată, calificarea recunoașterii **coeficientului de multiplicare, ca drept de natură salarială, deci ca o componentă a salarizării,** se regăsește constant în cuprinsul sumarului actualizat de hotărâri judecătorești definitive anexate Memoriului *amicus curiae* formulat de „ROJUST - Asociația personalului din justiție” - argumentul nediscriminării fiind avut în vedere exclusiv pentru asigurarea egalizării salariale în interiorul profesiei, prin raportare la aceeași funcție din cadrul aceleiași categorii profesionale.

Prin *Decizia nr. 80/2023* pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept s-a statuat: „*În interpretarea și aplicarea unitară a prevederilor art. 6 lit. b) și c) din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, stabilește că principiile nediscriminării și egalității pot fi invocate pentru egalizarea la nivel maxim a salariilor de bază, cu luarea în considerare inclusiv a majorărilor recunoscute prin hotărâri judecătorești definitive, sub rezerva ca ele să aibă aplicabilitate generală la nivelul aceleiași categorii profesionale din cadrul aceleiași familii ocupaționale.*”

6.3. Starea de fapt rezultând din hotărârile prezentate în sesizarea de recurs în interesul legii a procurorului general a suferit modificări importante, **în prezent fiind înlăturat plafonul**

veniturilor salariale rezultând din aplicarea prevederilor art. 38 alin. (6) din Legea-cadru nr. 153/2017.

Acest plafon a fost înlăturat prin emiterea ordinelor de recalculare prin raportare la valoarea de referință sectorială 605,225 lei, respectiv:

- ▶▶ Ordinul nr. 959/I/12.04.2023 al Președintelui Înaltei Curți de Casație și Justiție;
- ▶▶ Ordinul nr. 551/12.04.2023 al procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție;
- ▶▶ Ordinului procurorului-șef al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția de investigare a infracțiunilor de criminalitate organizată și terorism nr. 190/13.04.2023;
- ▶▶ Decizia nr. 100/12.04.2023 a Președintelui Consiliului Superior al Magistraturii.

Principiile de salarizare existente și în prezent la nivelul tuturor categoriilor profesionale din cadrul sistemului de justiție presupun înmulțirea coeficienților prevăzuți de OUG nr. 27/2006 cu o valoare de referință sectorială de 605,225 lei, indemnizația rezultată nefiind plafonată conform art. 38 alin. (6) din Legea-cadru nr. 153/2017.

În consecință, nu se poate aprecia că limitele investiției se referă exclusiv la componenta salarială reprezentată de coeficienții de multiplicare prevăzuți la lit. A nr. crt. 6 – 13 din Anexa nr. 1 la OUG nr. 27/2006 pentru procurorii DNA și DIICOT, iar nu și la componenta reprezentată de valoarea de referință sectorială (VRS).

Cele două noțiuni nu pot fi tratate separat, câtă vreme deja s-a statuat prin hotărâri judecătorești definitive și ordine administrative care își produc efectele juridice, că, față de rezultatul înmulțirii celor două componente, indemnizația de încadrare nu poate fi plafonată. Cei doi termeni ai înmulțirii (VRS x coeficient de încadrare) sunt părți componente ale indemnizației de încadrare, care în întregul ei este neplafonată, astfel încât cele două criterii de stabilire a acesteia nu pot fi tratate diferențiat, plafonarea raportându-se la nivelul rezultat al indemnizației de încadrare, și nu la termenii matematici de stabilire a acesteia.

În același sens, prin hotărârile judecătorești enumerate în recursul în interesul legii formulat de Curtea de Apel Alba Iulia în dosarul nr. 2393/1/2023 (pct. I, a doua orientare jurisprudențială), s-a argumentat, în mod clar, în privința sumelor datorate (rezultate din aplicarea coeficienților de multiplicare prevăzuți la lit. A nr. crt. 6 – 13 din Anexa nr. 1 la OUG nr. 27/2006 pentru procurorii DNA și DIICOT), că **nu este incidentă plafonarea/limitarea prevăzută de art. 38 alin. (6) din Legea nr. 153/2017, iar o interpretare contrară ar conduce la lipsirea unei hotărâri judecătorești de caracterul ei executoriu, ceea ce reprezintă o încălcare a ordinii juridice a statului de drept și o obstrucționare a bunei funcționări a justiției.**

Conform Ordinului președintelui ÎCCJ nr. 959/I/12.04.2023, act administrativ care își produce efectele, nefiind anulat și intrând în circuitul civil, drepturile salariale ale judecătorilor din cadrul judecătoriilor, tribunalelor și curților de apel se calculează având în vedere valoarea de referință sectorială de 605,225 lei, fără a fi afectate de aplicarea prevederilor art. 38 alin. (6) din

Legea-cadru nr. 153/2017, cu respectarea grilelor cuprinse în anexele 1-13, părți integrante ale aceluși ordin.

Mai mult, valoarea neplafonată a fost acordată colegilor judecători de la Înalta Curte de Casație și Justiție începând cu 1 ianuarie 2018, conform Ordinului nr. 105/2023, astfel cum a fost modificat prin Ordinul nr. 114/2023 al președintelui ÎCCJ, iar pentru colegii procurori din toată țara, conform Ordinului nr. 551/2023 al procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și Ordinului procurorului-sef al Parchetului de pe lângă ICCJ – DIICOT nr. 190/13.04.2023.

Prin urmare, făcând aplicarea dispozițiilor art. 1 din Legea nr. 71/2015 și a *Deciziei nr. 794/2016 a Curții Constituționale*, se impune ca și drepturile calculate prin aplicarea VRS 605,225 să se aplice neplafonat, inclusiv prin înmulțirea acestora cu coeficienții de multiplicare acordați prin hotărâri judecătorești definitive.

6.4. În plus, tot de dată recentă, stabilirea drepturilor salariale prin luarea în considerare a coeficientului de multiplicare 19, a fost recunoscută colegilor judecători de la Curtea de Apel Pitești, începând cu 23.10.2015, conform Ordinului nr. 56/1.02.2023 al președintelui ÎCCJ. Trebuie precizat că potrivit acestor acte administrative se consfințește faptul că inclusiv în anul 2023 sunt aplicabile regulile de salarizare rezultate din înmulțirea coeficienților de multiplicare cu valoarea de referință sectorială și nu cele prevăzute de Legea-cadru nr. 153/2017, care fac trimitere la grilele de salarizare și coeficienții de ierarhizare a salariilor de bază.

De subliniat faptul că astfel de ordine au fost emise și anterior (în perioada de timp în care ordonator principal de credite pentru cheltuielile de personal din Justiție era Ministerul Justiției), ca urmare a punerii în aplicare a unor hotărâri judecătorești.

Cu titlu de exemplu, ne referim la Sentința civilă nr. 2538/18.11.2018, pronunțată de Curtea de Apel București – Secția a VIII-a (veche) contencios administrativ și fiscal, hotărâre definitivă pe care o anexăm, prin care s-a dispus: „**Obligă pârâutul Ministerul Justiției să emită, pentru judecătorii reclamânți, ordine de încadrare salariale, producătoare de efecte juridice, începând cu data de 09.04.2015 și în continuare, cu aplicarea art. 1 alin. 5 din OUG nr. 83/2014, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 71/2015, respectiv începând cu data de 01.08.2016 și în continuare, cu aplicarea art. 1 rap. La art. 2 ind. 1 din OUG nr. 57/2015, astfel cum a fost modificată și completată, cu mențiunea că nivelul de salarizare de avut în vedere se raportează inclusiv la un nivel determinat prin luarea în considerare a coeficientului de multiplicare stabilit de lit. A pct. 13 din Anexa n1 la OUG nr. 27/2016**”.

Unul dintre argumentele esențiale, pe care s-a fundamentat raționamentul instanței a fost următorul: «**Or, art. 124 din Constituție prevede că „Justiția se înfăptuiește în numele legii”, ceea ce implică o acțiune de aplicare a acesteia**».

Faptul că **drepturile în discuție sunt de natură salarială** este confirmat și prin *Minuta întâlnirii președinților secțiilor specializate ale Înaltei Curți de Casație și Justiție și curților de apel dedicate unificării practicii judiciare în domeniul contencios administrativ și fiscal, București, 22 – 23 mai 2023*.

La secțiunea C.IV. pct. 11 a fost cuprinsă analiza privind „competența materială de soluționare a litigiilor promovate de reclamânți – magistrați - având ca obiect solicitarea de obligarea a pârâților, ordonatori de credite – angajatori, la reîncadrarea și recalcularea **drepturilor salariale**, respectiv emiterea ordinelor de salarizare și plata sumelor constând în **drepturi salariale nerecunoscute** (de ex. VRS 605,25 lei; **indemnizații procurori D.N.A. și D.I.I.C.O.T., prin luarea în considerare a coeficientului de multiplicare 19,00)**”.

După cum reiese din titlul problemei juridice, susținut de conținutul acesteia, drepturile de mai sus sunt tratate ca „drepturi salariale”, sintagma fiind utilizată de mai multe ori la pct. 11.

6.5. Astfel cum am argumentat înainte¹⁹, Prin *Decizia nr. 201/2016, Curtea Constituțională* a statuat că, la acel moment, calculul drepturilor salariale se făcea pornind de la cuantumul stabilit potrivit legislației anterioare anului 2010.

De asemenea, așa cum am evidențiat anterior, Înalta Curte de Casație și Justiție a reținut că, în anul 2017, valoarea de referință și coeficienții de ierarhizare corespunzători claselor de salarizare erau cei prevăzuți de cadrul normativ în vigoare la nivelul anului 2009, ce menținea în plată cuantumul salarial din anii anteriori, respectiv cei prevăzuți de OUG 27/2006.

Prin Decizia nr. 10/2017, Înalta Curte de Casație și Justiție – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a statuat: «47. *Toate actele normative anuale de salarizare, fără excepție din 2010 și până în prezent, nu au făcut decât să reia dispozițiile referitoare la valoarea de referință și la coeficienții de ierarhizare corespunzători claselor de salarizare prevăzuți în anexele Legii-cadru nr. 284/2010, prevederi care nu au fost niciodată aplicate.*

48. *Practic, niciun angajat bugetar nu a primit plăți salariale potrivit acestei legi, pentru că, prin acte normative anuale de salarizare, s-a derogat permanent, perpetuându-se starea de tranziție. Așadar, s-a procedat doar la o „reîncadrare scriptică” a personalului potrivit noilor grile, dar plata salariilor s-a „realizat faptic” la nivelul salariilor în plată din decembrie 2009.* 49. *Așadar, este de reținut faptul că, deși personalul bugetar a fost reîncadrat în conformitate cu dispozițiile legilor-cadru, el nu a fost salarizat în baza acestora, întrucât, la stabilirea salariului, nu au fost aplicate valoarea de referință și coeficienții de ierarhizare corespunzători claselor de salarizare, care, trimitând la cadrul normativ în vigoare la nivelul anului 2009, mențineau în plată cuantumul salarial din anii anteriori.»*

În privința modului de stabilire a indemnizațiilor de încadrare, ulterior datei de 1 iulie 2017 prin art. 9 din Legea-cadru nr. 153/2017, se statuează că «*Salariile de bază, soldele de funcție/salariile de funcție, soldele de grad/salariile gradului profesional deținut, gradațiile, soldele de comandă/salariile de comandă, indemnizațiile de încadrare și indemnizațiile lunare, sporurile și alte drepturi salariale specifice fiecărui domeniu de activitate corespunzător celor 7 familii ocupaționale de funcții bugetare, pentru personalul din autoritățile și instituțiile publice finanțate integral din venituri proprii, precum și pentru funcțiile de demnitate publică, sunt prevăzute în anexele nr. I-IX.*»

¹⁹ a se vedea pct. „5. Drepturile salariale vizate au fost recunoscute prin hotărâri judecătorești cu aplicabilitate generală. Principiul legalității actului de justiție, consacrat prin Constituție. Principiul dreptului la un proces echitabil”

Astfel, prin anexa V la Legea-cadru nr. 153/2017 ce avea termen de intrare în vigoare data de 01.01.2023, legiuitorul a stabilit un nou sistem de salarizare și pentru personalul din cadrul familiei ocupaționale ”Justiție”, care însă nu a fost aplicat imediat, prin art. 38 alin. (1) dispunându-se aplicarea etapizată a legii. Începând cu anul 2023, potrivit prevederilor art. 12 alin. (2) din lege, salariile de bază, soldele de funcție/salariile de funcție și indemnizațiile de încadrare se stabilesc prin înmulțirea coeficienților prevăzuți în anexele nr. I-VIII cu salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată în vigoare.

Prin urmare, data de la care legiuitorul a înțeles să stabilească un nou sistem de salarizare este 1.01.2023, de la această dată indemnizația de încadrare fiind rezultatul înmulțirii coeficienților prevăzuți în anexele nr. I-VIII cu salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată în vigoare. Însă, prin OUG 168/2022 art.1 alin (5) s-a prorogată intrarea în vigoare a noului algoritm de calcul, fiind perpetuat sistemul de referință aplicabil și pentru anul 2023, stabilindu-se că „În anul 2023, începând cu data de 1 ianuarie, cuantumurile sporurilor, indemnizațiilor, compensațiilor, primelor și al celorlalte elemente ale sistemului de salarizare care fac parte, potrivit legii, din salariul brut lunar, solda lunară de care beneficiază personalul plătit din fonduri publice se menține cel mult la nivelul cuantumului acordat pentru luna decembrie 2022, în măsura în care personalul ocupă aceeași funcție și își desfășoară activitatea în aceleași condiții.”

De asemenea, sistemul de referință aplicabil în anul 2023 în materie de salarizare continuă și în 2024, în baza OUG nr. 115/2023, care conține aceleași dispoziții de menținere a drepturilor stabilite deja.

Or, potrivit dispozitivului hotărârilor anexate sesizării cu recurs în interesul legii, **aplicarea dispozițiilor privind plata diferențelor se face și pe viitor, până la intervenirea unei situații de fapt ce duce la încetarea drepturilor sau a unei dispoziții legale contrare. Dispozițiile art. 38 alin. (6) din Legea-cadru nr. 153/2017 nu pot constitui un temei suficient pentru ca pârâțul să ignore opozabilitatea hotărârilor judecătorești**, întrucât aceste norme legale nu pot fi desprinse de contextul în care au fost adoptate, de celelalte prevederi ale art. 38 și de interpretarea dată de Curtea Constituțională prin *Decizia nr. 794/2016*.

De altfel, ordinele administrative prin care s-a stabilit că în anul 2023 drepturile salariale calculate prin înmulțirea coeficienților de multiplicare cu valoarea de referință sectorială 605,225 fac trimitere la Sentința civilă nr. 1508/28.10.2020 a Tribunalului Dâmbovița, rămasă definitivă prin Decizia civilă nr. 930/15.04.2021 a Curții de Apel Ploiești, lămurită prin Încheierea din data de 28.12.2022, definitivă prin Decizia nr. 600/23.03.2023 a Curții de Apel Ploiești. Or, în cadrul acestor hotărâri s-au statuat, cu autoritate de lucru judecat, mai multe argumente care sunt aplicabile, *mutatis mutandis* și coeficienților de ierarhizare cu care se înmulțește valoarea de referință sectorială, câtă vreme drepturile salariale finale (indemnizațiile de încadrare asupra cărora deja s-a statuat că nu este incidentă plafonarea) sunt rezultate prin înmulțirea acestor două criterii.

Astfel, s-a arătat că stabilirea, prin prevederile art. 38 alin. (6) din Legea-cadru nr. 153/2017, a unei limite a cuantumului salariului de bază, soldelor de funcție/salariilor de funcție, indemnizațiilor de încadrare care sunt mai mari decât cele stabilite, potrivit acestei legi, la nivelul prevăzut de lege pentru anul 2022, **are un caracter tehnic, fără a dispune cu privire la reducerea salariilor de bază ale personalului plătit din fonduri publice**.

6.6. Un alt aspect ce trebuie avut în vedere, este faptul că în materia salarizării, odată introdus în baza de calcul un element salarial, nu se poate proceda la eliminarea acestuia pentru că, în sens contrar, s-ar ajunge la o diminuare a dreptului salarial, ce ar încălca principiul drepturilor câștigate, în contextul în care judecătorii au un raport de muncă *sui generis*, iar un drept salarial majorat devine parte integrantă a acestui raport juridic și doar în mod excepțional poate face obiectul unei limitări.

Prevederile art. 38 alin. (6) din Legea-cadru nr. 153/2017 vizează numai drepturile salariale stabilite prin această lege, iar nu și drepturi care sunt recunoscute în temeiul unor prevederi anterioare sau acordate prin hotărâri judecătorești. În acest context se reține că ipoteza de aplicare a normei privește situația în care, „începând cu 1 ianuarie 2018, salariile de bază, soldele de funcție/salariile de funcție, indemnizațiile de încadrare sunt mai mari decât cele stabilite potrivit prezentei legi pentru anul 2022 sau devin ulterior mai mari ca urmare a majorărilor salariale reglementate”.

O atare situație nu poate interveni decât în procesul de aplicare etapizată a legii, care presupune acordarea de creșteri salariale ori de alte majorări salariale, conform art. 38 alin. (3)-(5), fără ca legiuitorul să fi urmărit plafonarea la nivelul stabilit pentru anul 2022 a salariilor de bază, soldelor de funcție/salariile de funcție, indemnizațiilor de încadrare aflate/menținute în plată la nivelul pentru luna iunie 2017.

Dacă legiuitorul ar fi procedat altfel, în sensul stabilirii cu valoare de principiu a plafonului maxim al drepturilor salariale, atunci norma de la art. 38 alin. (6) nu ar fi fost limitată la data de 1 ianuarie 2018 și nu ar fi fost plasată în cadrul art. 38, după norme legale care prevedeau majorări anuale ale drepturilor salariale. Ca atare limita impusă de prevederile art. 38 alin. (6) din Legea-cadru nr. 153/2017 vizează creșterile salariale ce decurg din aplicarea etapizată a legii, conform distincțiilor de la art. 38 alin. (2)-(5), iar nu reducerea drepturilor salariale ori neacordarea în totalitate a unor drepturi salariale, stabilite prin hotărâri judecătorești definitive.

6.7. Un alt argument pentru care nu poate fi reținută incidența dispozițiilor art. 38 alin. (6) din Legea-cadru nr. 153/2017 este reprezentat de faptul că, prin hotărârile judecătorești invocate, nu s-a prevăzut stabilirea indemnizației cu luarea în considerare a acestor dispoziții, motiv pentru care nici instanțele investite ulterior cu astfel de cereri nu pot reține incidența art. 38 alin. (6) din Legea-cadru nr. 153/2017 deoarece în această situație ar încălca autoritatea de lucru judeca, discriminarea existând în continuare. Rezultă, deci, că nu este incidentă plafonarea/limitarea prevăzută de art. 38 alin. (6), iar o interpretare contrară ar conduce la lipsirea unei hotărâri judecătorești de caracterul ei executoriu, ceea ce reprezintă o încălcare a ordinii juridice a statului de drept și o obstrucționare a bunei funcționări a justiției.

Concretizarea, de către ICCJ, a argumentelor din Sentința civilă nr. 1508/28.10.2020 a Tribunalului Dâmbovița, rămasă definitivă prin Decizia civilă nr. 930/15.04.2021 a Curții de Apel Ploiești, lămurită prin Încheierea din data de 28.12.2022, definitivă prin Decizia nr. 600/23.03.2023 a Curții de Apel Ploiești, concretizare ce a avut loc prin emiterea Ordinului nr. 959/I/2023, cu consecința generalizării VRS 605,225 neplafonată, în întreg sistemul judiciar, a însemnat confirmarea, de către instanța supremă a legalității interpretării, iar preluarea unei eventuale opinii contrare ar determina confuzie în sistemul judiciar și ar submina raționamentul juridic care a

stat la baza emiterii ordinelor administrative prin care a fost acordată neplafonat indemnizația de încadrare calculată prin raportare la VRS 605.

Consecința, la fel de gravă, a unei astfel de abordări ar fi că ar conduce la lipsirea de efecte a unor hotărâri judecătorești definitive.

În circumstanțele în care se constată încă o încălcare a egalizării salariale în interiorul profesiei și raportare la nivelul indemnizației de bază a procurorilor DNA, DIICOT, indemnizație care este la valoarea stabilită prin anexele la Ordinul PÎCCJ – DIICOT nr. 190/13.04.2023, nefiind afectată de plafonarea prevăzută de art. 38 alin. (6) din Legea-cadru 153/2017, se impune a se statua punerea în executare a hotărârilor judecătorești ce constituie titluri executorii, în integralitate, fără această plafonare.

Principiul egalității de tratament pe care instanța l-a restabilit prin hotărârile judecătorești privește substanța dreptului pe care urmăresc să îl protejeze, și anume dreptul la condiții de încadrare egale, prin salarizare și încadrare administrativă identică cu a grupului comparator reținut, în raport de prevederile generale și abstracte ale art. 6 din Legea-cadru nr. 153/2017.

Aceleași coordonate salariale constituie și baza de calcul pentru pensia de serviciu a magistraților, coeficienții de la nr. crt. 6-13 de la lit. A din anexa la OUG 27/2006 incluzându-se în sintagma de „indemnizație avută” la data pensionării.

Așadar, este aplicabilă, *mutandis mutadis*, Decizia nr. 23/2015 pronunțată de ÎCCJ – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, mai înainte relevată²⁰, prin care s-au stabilit următoarele: «*În interpretarea dispozițiilor art. 82 alin. (1) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și art. 7 alin. (1), (2) și (3) din Hotărârea Guvernului nr. 1.275/2005 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, și ale Legii nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, referitoare la pensiile de serviciu și la acordarea indemnizațiilor pentru creșterea copilului în vârstă de până la 2 ani, drepturile acordate prin hotărâri judecătorești irevocabile privind creșterile salariale de 2%, 5% și 11% prevăzute de Ordonanța Guvernului nr. 10/2007 privind creșterile salariale ce se vor acorda în anul 2007 personalului bugetar salarizat potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 24/2000 privind sistemul de stabilire a salariilor de bază pentru personalul contractual din sectorul bugetar și personalului salarizat potrivit anexelor nr. II și III la Legea nr. 154/1998 privind sistemul de stabilire a salariilor de bază în sectorul bugetar și a indemnizațiilor pentru persoane care ocupă funcții de demnitate publică, aprobată cu modificări prin Legea nr. 231/2007, cu modificările ulterioare, se încadrează în sintagma de "indemnizație avută" și vor fi luate în considerare la stabilirea pensiei de serviciu a magistraților.*»

Instanța supremă a subliniat că hotărârile judecătorești prin care au fost acordate drepturile salariale în discuție nu au fost anulate printr-o altă hotărâre judecătorească ori prin vreun act normativ ulterior, deoarece atunci când s-a dorit suprimarea unui drept, chiar

²⁰ a se vedea pct. „4. Existența unui număr mare de hotărâri judecătorești definitive prin care judecătorilor și procurorilor li s-a recunoscut, ca drept salarial, recalcularea și plata salariului de bază prin luarea în considerare a coeficientului de multiplicare prevăzută pentru procurorii DNA și DIICOT. Obligația legală a ordonatorului de credite de a lua în considerare aceste drepturi salariale”

dobândit printr-o hotărâre judecătorească, legiuitorul a făcut-o prin legiferarea expresă, iar pierderea unui drept nu se poate deduce pe cale de interpretare, ci se impune prin legiferare expresă.

6.8. În privința similitudinii cu drepturile salariale pentru care s-au emis acte administrative, pe care o invocăm, astfel cum rezultă din titlul acestei secțiuni, cât și din întreaga argumentație precedentă, avem în vedere și un alt aspect punctual și relevant.

Atât hotărârile prin care s-au recunoscut drepturile salariale prin raportare la o valoare de referință sectorială de 605,225 lei, cât și hotărârile prin care s-au recunoscut drepturile salariale prin raportare la coeficienții de multiplicare aplicați procurorilor DNA și DIICOT **au analizat, inițial, neacordarea acestor drepturi salariale**, reclamată de judecătorii și procurorii care au formulat cererile de chemare în judecată, din perspectiva încălcării legii și, în consecință a inechităților în sistemul de salarizare.

Doar ulterior pronunțării unor astfel de hotărâri s-a putut pune problema și instanțele au putut analiza chestiunea juridică a egalizării salariului de bază la nivelul maxim în plată – recunoscut deja prin hotărâri judecătorești care au confirmat calculul și plata drepturilor salariale prin raportare la o valoare de referință sectorială de 605,225 lei, respectiv calculul și plata drepturilor salariale prin raportare la coeficienții de multiplicare aplicați procurorilor DNA și DIICOT.

Astfel cum am subliniat anterior, **elementul de comparabilitate avut în vedere a fost existența, pentru categoria profesională a judecătorilor și procurorilor, a mai multor hotărâri judecătorești definitive prin care au fost recunoscute deja indemnizații mai mari, prin aplicarea coeficienților de multiplicare prevăzuți la lit. A pct. 6-13 din Anexa la OUG nr. 27/2006, în raport cu funcția deținută.** La fel, în cazul valorii de referință sectoriale, elementul de comparabilitate a fost existența mai multor hotărâri judecătorești definitive prin care au fost recunoscute deja indemnizații mai mari, prin aplicarea valorii de referință sectoriale de 605,225 lei.

În lipsa unor astfel de hotărâri nu se putea vorbi despre egalizarea salariului de bază la nivelul maxim în plată.

Prin urmare, **nu se poate susține că în cazul hotărârilor privind valoarea de referință sectorială a fost valorificat un drept personal al fiecărui judecător și procuror reclamant, pe când în cazul hotărârilor privind aplicarea coeficienților de multiplicare prevăzuți pentru procurorii DNA și DIICOT s-a făcut doar o egalizare la nivelul maxim în plată al salariului de bază.**

În concluzie, vă solicităm să admiteți sesizarea și să stabiliți că indemnizația de încadrare brută lunară avută, la care se referă art. 82 alin. (1) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, modificată și completată, în care sunt incluse drepturile acordate prin hotărâri judecătorești definitive privind recalcularea drepturilor salariale prin utilizarea coeficienților de multiplicare prevăzuți în nr. crt. 6-13 de la lit. A din Anexa 1 la OUG 27/2006 pentru procurorii DNA și DIICOT, nu este limitată la nivelul indemnizației lunare pentru anul 2022, art. 38 alin. (6) din Legea-cadru 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din

fonduri publice, modificată și completată nefiind aplicabil, astfel că este nejustificat refuzul angajatorilor de eliberare a adeverințelor–tip prevăzute de art.13 din Normele metodologice aprobate prin HG nr. 1275/2005 atunci când, prin reconfigurarea veniturilor brute, în considerarea hotărârilor judecătorești definitive prin care s-a recunoscut acest drept salarial, se depășește plafonul impus de art. 38 alin. (6) din Legea-cadru nr. 153/2017.

Anexăm Sentința nr. 2538/18.12.2018, pronunțată de Curtea de Apel București – Secția a VIII-a (veche) contencios administrativ și fiscal, în dosarul nr. 8228/CAF/2018.

AMR, prin președinte, jud. dr. Andreea Ciucă,

AJADO, prin președinte, jud. Florica Roman,

APR, prin proc. (pens.) Elena Iordache,

ANMPR, prin proc. (pens.) Kibedi Katalin,

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Nr. 39/7.03.2024

Dosarul nr. 2393/1/2023
Termen: 11 martie 2024

Către

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii

Asociația Magistratilor din România (AMR), organizație neguvernamentală, apolitică, națională și profesională a judecătorilor și procurorilor, declarată ca asociație „de utilitate publică” prin Hotărârea Guvernului nr. 530/21 mai 2008, membră a Asociației Internaționale a Judecătorilor (IAJ-UIM) și a Asociației Europene a Judecătorilor (AEM-EAJ) din anul 1994 - cu sediul în municipiul București, B-dul Regina Elisabeta nr. 53, sector 5, e-mail amr@asociația-magistratilor.ro, reprezentată legal de judecător dr. Andreea Ciucă, în calitate de președinte,

Asociația Judecătorilor pentru Apărarea Drepturilor Omului (AJADO), organizație neguvernamentală, apolitică și profesională a judecătorilor, cu sediul în municipiul Oradea, str. Bradului, nr.1, e-mail, contact@ajado.ro, reprezentată legal de judecător Florica Roman, în calitate de președinte,

Asociația Procurorilor din România (APR), organizație neguvernamentală, apolitică, națională și profesională a procurorilor, cu sediul în municipiul București, Bd. Libertății nr. 12-14, e-mail apr@mpublic.ro, reprezentată legală de procuror (pens.) Elena Iordache, în calitate de președinte,

Asociația Națională a Magistratilor Pensionari din România (ANMPR), organizație neguvernamentală a judecătorilor și procurorilor pensionari, cu sediul în Bragadiru, str. Safirului, nr. 233-237J, casa 2, jud. Ilfov, e-mail katalin.kibedi@yahoo.com, reprezentată legal de procuror (pens.) Kibedi Katalin, în calitate de președinte,

formulează

MEMORIU

amicus curiae în legătură cu examinarea recursului în interesul legii promovat de Colegiul de conducere al Curții de Apel Alba Iulia care vizează împrejurarea dacă diferențele de drepturi salariale dintre cele efectiv încasate de magistrați (judecători și procurori) și cele de care beneficiază procurorii din cadrul DNA/DIICOT se acordă, ulterior intrării în vigoare a Legii nr. 153/2017, cu aplicarea art. 38 alin. (6) din Lege sau, dimpotrivă, plafonarea prevăzută de dispoziția legală menționată nu operează, drepturile fiind recunoscute începând cu o dată anterioară intrării în vigoare a Legii nr. 153/2017; în situația în care aceste drepturi se acordă cu aplicarea art. 38 alin. (6) din Lege. se ridică întrebarea dacă indemnizația aferentă anului 2022, la care se realizează plafonarea, este cea a unui judecător cu același grad profesional și vechime în funcție ca a reclamantului sau cea a unui procuror din cadrul DNA/DIICOT

1. Principiul egalității de tratament. Încălcarea principiului prin diferențierea nejustificată, aplicată doar în cazul procurorilor DNA și DIICOT

Principiul egalității de tratament și al diferențierii salariilor numai în raport de nivelul studiilor, treptelor sau gradelor profesionale, calitatea și cantitatea muncii, respectiv în raport de condițiile de muncă constituie fundamente ale sistemului de salarizare. Principiul egalității de tratament este definit de art. 6 lit. c) din Legea-cadru nr. 153/2017 ca însemnând „**asigurarea de salarii de bază egale pentru muncă cu valoare egală**”. Deci, aplicarea principiului implică, în mod necesar, **recunoașterea aceluiași elemente salariale tuturor persoanelor aflate într-o situație comparabilă**.

În reglementarea anterioară, salarizarea judecătorilor și procurorilor era dispusă conform art. 3 alin. (1) din OUG nr. 27/2006, trebuind respectate prevederile art. 73 și art. 74 alin. (1) din Legea nr. 303/2004 republicată, remunerarea făcându-se, deci, în raport cu nivelul instanței sau al parchetului, funcția deținută, vechimea în magistratură și alte criterii stabilite, ținându-se seama de locul și rolul justiției în statul de drept, de răspunderea și complexitatea funcției de judecător și procuror, de interdicțiile și incompatibilitățile prevăzute de lege pentru aceste funcții și urmărește garantarea independenței și imparțialității acestora.

În prezent, dispoziții privind **salarizarea judecătorilor și procurorilor** sunt cuprinse în art. 204 și art. 205 din Legea nr. 303/2022. Principiul potrivit căruia **stabilirea drepturilor salariale ale judecătorilor și procurorilor** se face ținându-se seama de locul și rolul justiției în statul de drept, de răspunderea și complexitatea funcției de judecător și procuror, de interdicțiile și incompatibilitățile prevăzute de lege, în vederea garantării independenței și imparțialității acestora este expres prevăzut, în continuare¹.

Aceste **elemente unitare și interdependente au fost și sunt însă dissociate atunci când s-a stabilit/se stabilește modalitatea de salarizare a procurorilor din cadrul DNA și DIICOT**, în sensul că, în privința acestora, s-a dat eficiență numai criteriului referitor la nivelul parchetului în cadrul căruia funcționează. La fel, aceste elemente au fost dissociate și în situația judecătorilor și procurorilor cărora, prin hotărâri judecătorești, li s-a recunoscut un coeficient de multiplicare de 19,000, pornindu-se de la modalitatea de salarizare a procurorilor din structurile menționate mai înainte.

Ca urmare a acestei situații, potrivit art. 11 alin. (1) din OUG nr. 27/2006, procurorii din cadrul DNA și DIICOT au fost salarizați numai în raport cu funcțiile pe care le dețineau sau cu care erau asimilați potrivit legii, indiferent de gradul profesional deținut, iar judecătorii și procurorii (din celelalte unități de parchet) care au obținut hotărâri judecătorești ce constituie titluri executorii, deși au același grad profesional, aceeași vechime în muncă și profesie, același nivel al instanței, au obținut o reîncadrare diferită.

Diferențele salariale au rezultat din aplicarea art. 11 alin. (1) din O.U.G. nr. 27/2006 și a art. II din Legea nr. 45/2007, potrivit căruia procurorilor din cadrul DNA și DIICOT li se acordă o salarizare corespunzătoare Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, precum și toate celelalte drepturi de salarizare stabilite numai pentru aceștia, prin alte acte normative. Astfel, s-a stabilit un coeficient de ierarhizare superior în favoarea procurorilor din structurile menționate.

¹ A se vedea art. 204 din Legea nr. 303/2022 privind statutul judecătorilor și procurorilor

Astfel, prin *Decizia nr. VI/2007, Înalta Curte de Casație și Justiție – Secțiunile Unite* a statuat, cu forță obligatorie, că îndeplinirea cerinței de îmbunătățire substanțială a actului de înfăptuire a justiției, care impune criteriile noi de competență și performanță pentru toate categoriile de magistrați, nu ar putea fi asigurată în condiții de inegalitate de **tratament salarial** în cadrul aceleiași categorii profesionale, determinate de o apreciere diferită a implicării magistraților și a responsabilității lor în înfăptuirea actului de justiție.

În acest sens, instanța supremă a subliniat următoarele: „(...) **folosirea drept criteriu de diferențiere a tratamentului salarial pentru magistrați doar apartenența la anumite segmente restrânse de realizare a justiției, pe considerentul că domeniile în care ar activa, ar reclama o specializare particularizată și un risc deosebit, nu se poate justifica atât timp cât varietatea infinită a situațiilor de coliziune cu legea ce se pot ivi și a timpului de reacție necesară pentru asigurarea ordinii de drept presupune eforturi chiar mai importante și riscuri profesionale mai accentuate în multe alte cazuri decât cele pentru care s-a instituit tratamentul salarial preferențial**”.

În consecință, prin *Decizia nr. VI/2007* s-a stabilit că „**Drepturile salariale prevăzute de aceste texte de lege** [art. 11 alin. (1) din OUG nr. 177/2002, art. 28 alin. (4) din OUG nr. 43/2002, modificată prin OUG nr. 24/2004 și aprobată prin Legea nr. 601/2004] **se cuvin tuturor magistraților**.”

2. Valoarea de referință sectoriale și indicele de multiplicare – componente legale obligatorii ale sistemului de salarizare

La datele intrării în vigoare a legilor unitare de salarizare (e.g., Legea nr. 330/2009, Legea-unitară nr. 284/2010), precum și ulterior (Legea-cadru nr. 153/2017), în nivelul consolidat al indemnizațiilor de încadrare convenite magistraților s-au reținut, ca fiind componente obligatorii, atât **valoarea de referință sectorială, cât și indicele de multiplicare**, acestea fiind menținute în mod constant, prin legislația anuală de salarizare a personalului din justiție, și anume:

- prin art. 1 alin. (1) din Legea nr. 285/2010, începând cu 1 ianuarie 2011, quantumul brut al salariilor de bază, astfel cum au fost acordate personalului plătit din fonduri publice pentru luna octombrie 2010, s-a majorat cu 15%;
- prin art. 1 alin. (1) al art. II din OUG nr. 80/2010 aprobată prin Legea nr. 283/2011, s-a stabilit că, în anul 2012, quantumul brut al salariilor de bază/soldelor funcției de bază/salariilor funcției de bază/indemnizațiilor de încadrare se menține la același nivel cu cel ce se acordă personalului plătit din fonduri publice pentru luna decembrie 2011;
- prin art. 1 din OUG nr. 84/2012 s-a prevăzut că, în anul 2013, se mențin în plată, la nivelul acordat pentru luna decembrie 2012, drepturile prevăzute la art. 1 și art. 3-5 din OUG nr. 19/2012, aprobată cu modificări prin Legea nr. 182/2012;
- potrivit art. 1 alin. (1) din OUG nr. 103/2013, în anul 2014, quantumul brut al salariilor de bază de care a beneficiat personalul plătit din fonduri publice s-a menținut la același nivel cu cel acordat pentru luna decembrie 2013;

- conform art. 1 alin. (1) din OUG nr. 83/2014, în anul 2015, cuantumul brut al salariilor de bază de care a beneficiat personalul plătit din fonduri publice s-a menținut la același nivel cu cel acordat pentru luna decembrie 2014;
- prin art. 1 alin. (1) din OUG nr. 57/2015, în anul 2016, cuantumul brut al salariilor de bază de care a beneficiat personalul plătit din fonduri publice s-a menținut la același nivel cu cel ce acordat pentru luna decembrie 2015;
- art. 1 alin. (1) din OUG nr. 99/2016 a prevăzut că, în perioada 1.01.2017 – 28.02.2017, cuantumul brut al salariilor de bază de care a beneficiat personalul plătit din fonduri publice s-a menținut la același nivel cu cel acordat pentru luna decembrie 2016.

Prin urmare, **indemnizațiile de încadrare brute lunare la 1.01.2010 erau cele stabilite la 31 decembrie 2009, respectiv cele rezultate din aplicarea valorii de referință la coeficienții de ierarhizare prevăzuți pentru procurorii din cadrul Direcției Naționale de Anticorupție și celor din cadrul Direcției de Investigare a Infracrișunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, cu adăugarea sporurilor prevăzute de lege.**

În acest sens, art. 5 alin. (1) din Legea nr. 330/2009 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice a statuat: „*Prin derogare de la prevederile art. 30 alin. (1) cap. VI al părții a II-a din prezenta lege, începând cu 1 ianuarie 2010, indemnizațiile de încadrare brute lunare, respectiv salariile de bază ale personalului prevăzut la art. 4 alin. (1) se stabilesc astfel: la indemnizațiile de încadrare lunare, respectiv salariile stabilite potrivit reglementărilor în vigoare la 31 decembrie 2009, se adaugă sporurile și majorările prevăzute în notele la anexele corespunzătoare, precum și adaosurile prevăzute la art. 4 alin. (3) lit. a)*”.

3. Obligația respectării hotărârilor judecătorești, cu consecința includerii în salariul de bază a aplicarea coeficienților de multiplicare prevăzuți la lit. A pct. 6-13 din Anexa la OUG nr. 27/2006, în raport cu funcția deținută

Așadar, la data intrării în vigoare a Legii nr. 330/2009 trebuiau să fie avute în vedere **drepturile salariale recunoscute anterior, inclusiv cele stabilite prin hotărârile judecătorești pronunțate în favoarea mai multor colegi judecători și procurori, care trebuiau incluse în indemnizațiile de încadrare brute lunare.**

Ca atare, o consecință a respectării principiului egalizării drepturilor salariale impune un „nivel de salarizare maxim în plată pentru funcțiile similare”, respectiv „nivelul maxim al indemnizației de încadrare din cadrul instituției sau autorității publice respective”.

Inclusiv prin Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice s-a menținut în plată cuantumul brut al indemnizațiilor de încadrare la nivelul lunii iunie 2017, până la 31 decembrie 2017, iar începând cu 1 ianuarie 2018, creșterile salariale prevăzute de lege s-au calculat la nivelul indemnizației de bază acordate pentru luna decembrie 2017.

Toate aceste acte normative s-au raportat, deci, la indemnizația de încadrare acordată în anul anterior, respectiv în luna decembrie 2009 pentru anul 2010, în luna octombrie 2010 pentru

anul 2011, decembrie 2011 pentru anul 2012, decembrie 2012 pentru anul 2013, decembrie 2013 pentru anul 2014, decembrie 2014 pentru anul 2015 și decembrie 2015 pentru anul 2016, decembrie 2016 pentru ianuarie-iunie 2017, iunie 2017 pentru iulie - decembrie 2017, decembrie 2017 pentru anul 2018, deci la o **indemnizație de încadrare brută lunară care trebuie să se calculeze prin raportare la coeficienții de multiplicare stabiliți prin raportare la procurorii din structurile specializate, DNA și DIICOT.**

Judecătorii și procurorii fac parte din familia ocupațională „Justiție”, astfel cum a fost denumit sistemul judiciar din perspectiva legislației muncii, potrivit reglementărilor legislative în materie de salarizare adoptate în ultimii ani, iar salarizarea lor a fost reglementată prin intermediul diferitelor acte normative amintite mai înainte.

Elementul de comparabilitate avut în vedere este existența, pentru categoria profesională a judecătorilor și procurorilor, a mai multor hotărâri judecătorești definitive prin careî au fost recunoscute deja indemnizații mai mari, prin aplicarea coeficienților de multiplicare prevăzuți la lit. A pct. 6-13 din Anexa la OUG nr. 27/2006, în raport cu funcția deținută.

În lipsa unor astfel de hotărâri nu se putea vorbi despre egalizarea salariului de bază la nivelul maxim în plată.

Existența unor hotărâri judecătorești de acordare a unor majorări salariale doar în favoarea unora dintre membrii unei familii ocupaționale a fost suficientă pentru a atrage aplicabilitatea art. 1 alin. (5¹) din OUG nr. 83/2014, în modalitatea stabilirii pentru întreg personalul din justiție a unei valori de referință sectorială majorate. Textul incident și beneficiul lui a fost reclamat și pentru situația inexistenței în plată, la data de 9 aprilie 2015, a unor salarii calculate cu includerea majorărilor, reflectate într-o valoare de referință sectorială, care a fost acordată, inițial, în valoare superioară, numai unora dintre membrii familiei ocupaționale, în timp ce față de alții, aceste drepturi nu erau acordate, deși se aflau într-o situație profesională identică, din punct de vedere al criteriilor legii.

Începând cu data de 9 aprilie 2015 a fost exprimată categoric intenția legislativă de egalizare a indemnizațiilor la nivel maxim, acestea urmând să includă și toate drepturile acordate prin hotărâri judecătorești, indiferent dacă la acel moment, făceau sau nu parte din indemnizația cuiva din aceeași familie ocupațională. Mai mult decât atât, **instanțele au reținut că egalizarea indemnizațiilor la nivel maxim trebuie să aibă în vedere toate majorările și indexările recunoscute prin hotărâri judecătorești unor magistrați sau membri ai personalului auxiliar, indiferent dacă pentru acestea ordonatorul de credite a emis sau nu ordine de salarizare.**

Interpretarea textelor art. 5 alin. (1¹) din OUG nr. 83/2014, modificată și completată prin Legea nr. 71/2015 și art. 31 alin. (1) din OUG nr. 20/2016, respectiv aceea că magistrații și personalul de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor vor fi salarizați la „*nivel de salarizare maxim în plată pentru funcțiile similare*”, respectiv la „*nivelul maxim al indemnizației de încadrare din cadrul instituției sau autorității publice respective*”, nu au distins între cele două categorii de magistrați și personalul de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, respectiv cei ale căror indemnizații au fost stabilite cu reținerea unor drepturi bănești cuvenite în

baza unor hotărâri judecătorești (e.g., includerea unui procent de aproximativ 18%, conform OUG nr. 10/2007) și cei ale căror indemnizații nu au avut la bază astfel de hotărâri.

De aceea, conform regulii de interpretare logică „unde legea nu distinge, nici cel care o interpretează nu trebuie să distingă” (ubi lex non distinguit, nec nos distinguere debemus), aceste dispoziții se aplică judecătorilor, procurorilor și personalului de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor.

Activitatea de egalizare a veniturilor presupune stabilirea celei mai ridicate indemnizații pentru fiecare grad profesional, categorie de vechime în muncă și în funcție, la nivelul ordonatorilor de credite, inclusiv prin raportare la indemnizațiile existente sau puse în plată la nivelul aceluiași ordonator de credite. Așadar, personalul care beneficiază de aceleași condiții trebuie să fie salarizat la nivelul maxim al salariului de bază/indemnizației de încadrare din cadrul aceleiași categorii profesionale și familii ocupaționale, indiferent de instituție sau autoritate publică.

Prin adoptarea OUG nr. 43/2016² pentru modificarea și completarea OUG nr. 57/2015³ s-a urmărit eliminarea din procesul de egalizare a indemnizațiilor, raportarea la indemnizațiile stabilite în baza unei hotărâri judecătorești. Astfel, egalizarea indemnizațiilor, potrivit OUG nr. 43/2016 nu trebuia să se mai realizeze prin raportare la indemnizațiile maxime în plată, ci doar prin raportare la indemnizațiile stabilite în actele normative privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, fără a include drepturile stabilite sau recunoscute prin hotărâri judecătorești.

Acest act normativ a fost sancționat de instanța de contencios constituțional care, prin pronunțarea *Deciziei Curții Constituționale nr. 794/2016*⁴, a admis excepția de neconstituționalitate și a constatat că dispozițiile art. 3¹ alin. (1)¹ din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal bugetare sunt neconstituționale.

Prin aceeași decizie, cu efecte interpretative, care operează, prin urmare, și asupra situației anterioare pronunțării sale, **Curtea Constituțională** a statuat că pentru respectarea principiului constituțional al egalității în fața legii, **nivelul maxim al salariului de bază/indemnizației de încadrare**, prevăzut de OUG nr. 57/2015, corespunzător fiecărei funcții, grad/treaptă, gradație, vechime în funcție sau în specialitate, **trebuie să includă majorările (indexările) stabilite prin hotărâri judecătorești** și să fie același pentru tot personalul salarizat potrivit dispozițiilor de lege aplicabile în cadrul/aceleiași categorii profesionale, respectiv familii ocupaționale prevăzute de Legea cadru nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice.

În cuprinsul deciziei, Curtea a reținut că prin OUG nr. 20/2016, care se aplică întregului personal bugetar, inclusiv magistraților, s-au eliminat și diferențele provenite din faptul că o parte dintre magistrații și personalul asimilat, încadrați în aceeași funcție, grad/treaptă, gradație,

² OUG 43/2016 pentru modificarea și completarea OUG nr. 57/2015 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal bugetare pentru modificarea și completarea unor acte normative și pentru aplicarea unitară a dispozițiilor legale

³ OUG 57/2015 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal bugetare pentru modificarea și completarea unor acte normative și pentru aplicarea unitară a dispozițiilor legale, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 673 din 31 august 2016

⁴ publicată în Monitorul Oficial nr. 1029 din 21 decembrie 2016

vechime în funcție sau în specialitate, au obținut hotărâri judecătorești definitive și irevocabile (în temeiul Codului de procedură civilă din 1865) sau definitive (în temeiul Codului de procedură civilă), prin care le au fost recunoscute majorări salariale, în timp ce alții nu au obținut asemenea hotărâri judecătorești. Astfel, consecința directă a intrării în vigoare a OUG nr. 20/2016 a fost aceea că, pentru fiecare funcție, grad/treaptă, gradație, vechime în funcție sau în specialitate, indemnizația de încadrare a magistraților și a personalului asimilat era aceeași, stabilită la nivel maxim.

Curtea Constituțională a conchis în sensul că efectul neconstituționalității art. 3¹ alin. (1²) din OUG nr. 57/2015 (introdus prin OUG nr. 43/2016), este acela că „**nivelul maxim al salariului de bază/indemnizației de încadrare**”, la care se face egalizarea prevăzută de art. 3¹ alin. (1) din OUG nr. 57/2015 (introdus prin OUG nr. 20/2016), **trebuie să includă și drepturile stabilite sau recunoscute prin hotărâri judecătorești**. Așadar, personalul care beneficiază de aceleași condiții trebuie să fie salarizat la nivelul maxim al salariului de bază/indemnizației de încadrare din cadrul aceleiași categorii profesionale și familii ocupaționale, indiferent de instituție sau autoritate publică.

„În consecință, ca efect al neconstituționalității art. 3¹ alin. (1²) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015 (introdus prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2016), «nivelul maxim al salariului de bază/indemnizației de încadrare», la care se face egalizarea prevăzută de art. 3¹ alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015 (introdus prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 20/2016), **trebuie să includă și drepturile stabilite sau recunoscute prin hotărâri judecătorești**. Așadar, personalul care beneficiază de aceleași condiții trebuie să fie salarizat la nivelul maxim al salariului de bază/indemnizației de încadrare din cadrul aceleiași categorii profesionale și familii ocupaționale, indiferent de instituție sau autoritate publică”⁵.

Astfel cum s-a reținut prin *Decizia nr. 8/8 februarie 2021*, a Înaltei Curți de Casație și Justiție – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, „*chiar dacă prin această decizie (Decizia Curții Constituționale nr. 794/2016 – n.n.) s-a verificat constituționalitatea unui text de lege în prezent abrogat, totuși trebuie observat că instanța de contencios constituțional a analizat aceeași soluție legislativă a egalizării veniturilor salariale pentru situații profesionale identice, astfel că toate considerentele expuse de aceasta trebuie valorificate în procesul de interpretare și punere în aplicare a textelor de lege ce fac obiectul prezentei sesizări. În acest sens, trebuie avut în vedere că, potrivit Deciziei Plenului Curții Constituționale nr. 1 din 17 ianuarie 1995, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 16 din 26 ianuarie 1995, nu numai dispozitivul, ci și considerentele deciziilor instanței de contencios constituțional sunt general obligatorii și se impun cu aceeași forță tuturor subiectelor de drept*”⁶

Reținând puterea general obligatorie a *Deciziei Curții Constituționale nr. 794/2016*, atât în ceea ce privește dispozitivul cât și considerentele, se justifică ca un drept recunoscut în mod definitiv în favoarea unor judecători și procurori care au desfășurat activitatea în condiții identice să fie recunoscut în favoarea celorlalți.

⁵ Decizia nr. 794/2016, publicată în Monitorul Oficial nr. 1.029 din 21 decembrie 2016, paragr. 32

⁶ Decizia nr. 8/2018, publicată în Monitorul Oficial nr. 337 din 2 aprilie 2021, paragr. 116

4. Existența unui număr mare de hotărâri judecătorești definitive prin care judecătorilor și procurorilor li s-a recunoscut, ca drept salarial, recalcularea și plata salariului de bază prin luarea în considerare a coeficientului de multiplicare prevăzut pentru procurorii DNA și DIICOT. Obligația legală a ordonatorului de credite de a lua în considerare aceste drepturi salariale

Existența hotărârilor judecătorești prin care s-a dispus *recalcularea și plata cuantumului indemnizației de bază lunare, cuvenite reclamanților* (judecători și procurori), *prin luarea în considerare a coeficientului de multiplicare de 19,00, prevăzut în Anexa la OUG nr. 27/2006, pentru procurorii DNA și DIICOT* nu poate fi negată. În acest sens, facem trimitere, cu titlu exemplificativ, la hotărârile judecătorești enumerate în recursul în interesul legii (pct. I, a doua opinie)⁷.

În cazul în care diferențele de salarizare dintre magistrați provin din drepturi acordate prin hotărâri judecătorești, **ordonatorul de credite este obligat ca, la stabilirea nivelului maxim al salariului de bază/indemnizației de încadrare, din cadrul instituției sau autorității publice, să ia în considerare și drepturile salariale stabilite sau recunoscute prin hotărâri judecătorești pronunțate doar în favoarea unor judecători sau procurori, deoarece hotărârea judecătorească, chiar dacă are efecte între părți, interpretează norme de lege cu aplicabilitate generală.**

În acest context, precizăm că **astfel de hotărâri judecătorești definitive nu au fost pronunțate în mod izolat, ci aceste drepturi salariale au fost câștigate pe cale judiciară de aproximativ 1.000 de judecători**, așa cum s-a menționat expres în Sentința nr. 2538/18.12.2018, pronunțată de Curtea de Apel București – Secția a VIII-a (veche) contencios administrativ și fiscal, în dosarul nr. 8228/CAF/2018⁸ (hotărâre definitivă anexată). La această cifră **se adaugă și numărul procurorilor cărora le-au fost recunoscute aceste drepturi salariale prin hotărâri judecătorești definitive.**

Mai mult, **nu poate fi ignorată existența în plată a salariilor în care sunt incluse creșteri salariale (în salariul de bază), ca urmare a acestor hotărâri judecătorești**, prin aplicarea coeficienților de multiplicare prevăzuți la lit. A pct. 6-13 din Anexa la OUG nr. 27/2006, în raport cu funcția deținută.

În situații similare, ordonatorul principal de credite a emis ulterior ordine de salarizare și pentru persoanele aflate în situații profesionale identice, care nu aveau obținute hotărâri judecătorești prin care să li se fi recunoscut majorări salariale și care, astfel, aveau indemnizații de încadrare diferite (mai mici) față de cei cărora li s-au recunoscut astfel de drepturi salariale, prin hotărâri judecătorești.

Prin *Decizia nr. 23/2016*, Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a statuat: *«în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 1 alin. (5¹) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014 privind salarizarea personalului plătit din*

⁷ Tribunalul Bihor - dosar nr. 324/111/2020, Tribunalul Suceava - dosar nr. 1105/86/2019, dosar nr. 538/87/2020, Curtea de Apel Timișoara - dosar nr. 1027/115/2022

⁸ pag. 1 penultimul alineat din Sentința civilă nr. 2538/18.12.2018 a Curții de Apel București, Secția a VIII-a - hotărâre judecătorească definitivă, anexată

fonduri publice anul 2015, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 71/2015, cu modificările și completările ulterioare, sintagma "salarizat la aceeași nivel" are în vedere personalul din cadrul aparatului de lucru al Parlamentului, personalul din cadrul Consiliului Concurenței, al Curții de Conturi, precum și din cadrul celorlalte autorități și instituții publice enumerate de art. 2. alin. (1) lit. a) din Legea cadru nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare; nivelul de salarizare ce va fi avut în vedere în interpretarea și aplicarea aceleiași norme este cel determinat prin aplicarea prevederilor art. 1 alin. (1) și (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014, aprobată modificată și completată prin Legea nr. 71/2015, cu modificările și completările ulterioare, în cadrul aceleiași, autorități sau instituții publice».

Prin *Decizia nr. 23/2016*, Înalta Curte de Casație și Justiție a reținut următoarele aspecte relevante și în prezenta cauză:

- înscrisul care atestă majorările drepturilor salariale este hotărârea judecătorească;
- proba dreptului salarial, sub forma creșterii salariale cuvenite, o face hotărârea judecătorească constitutivă de drepturi;
- hotărârea judecătorească trebuie să se bucure, în continuare, de atributele conferite de lege unui titlu executoriu, acest drept existând efectiv și permanent, lună de lună;
- hotărârile judecătorești prin care au fost acordate creșterile salariale nu au fost anulate printr-o altă hotărâre judecătorească ori prin vreun act normativ ulterior, deoarece atunci când s-a dorit suprimarea unui drept, chiar dobândit printr-o hotărâre judecătorească, legiuitorul a făcut-o prin legiferarea expresă; pierderea unui drept nu se poate deduce pe cale de interpretare, ci se impune prin legiferare expresă;
- instanța supremă și-a reconfigurat practica judiciară anterioară (*Decizia nr. 11/2012* pronunțată pe calea recursului în interesul legii), în condițiile nuanțării aduse prin distingerea și garantarea salariului în plată, operată prin *Decizia nr. 32/2015* a Înaltei Curți de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.

Argumentele prezentate de instanța supremă în această decizie sunt aplicabile și cauzei de față, dreptul la plata indemnizației de încadrare stabilită prin raportare la coeficientul de multiplicare pentru procurorii din cadrul DNA și DIICOT existând efectiv și permanent, lună de lună.

Înalta Curte de Casație și Justiție a reținut, prin *Decizia nr. 10/2017* privind examinarea sesizării formulate de Curtea de Apel Iași - Secția litigiilor de muncă și asigurări sociale în vederea dezlegării unor chestiuni de drept, că: „47. *Toate actele normative anuale de salarizare, fără excepție din 2010 și până în prezent, nu au făcut decât să reia dispozițiile referitoare la valoarea de referință și la coeficienții de ierarhizare corespunzători claselor de salarizare prevăzuți în anexele Legii-cadru nr. 284/2010, prevederi care nu au fost niciodată aplicate.*

48. *Practic, niciun angajat bugetar nu a primit plăți salariale potrivit acestei legi, pentru că, prin acte normative anuale de salarizare, s-a derogat permanent, perpetuându-se starea de*

tranziție. Așadar, s-a procedat doar la o "reîncadrare scriptică" a personalului potrivit noilor grile, dar plata salariilor s-a "realizat faptic" la nivelul salariilor în plată din decembrie 2009.

49. Așadar, este de reținut faptul că, deși personalul bugetar a fost reîncadrat în conformitate cu dispozițiile legilor-cadru, el nu a fost salarizat în baza acestora, întrucât, la stabilirea salariului, nu au fost aplicate valoarea de referință și coeficienții de ierarhizare corespunzători claselor de salarizare, care, trimițând la cadrul normativ în vigoare la nivelul anului 2009, mențineau în plată cuantumul salarial din anii anteriori.”

Or, pentru identitate de rațiune, așa cum s-a stabilit prin **Decizia nr. 23/2015 a Înaltei Curți de Casație și Justiție – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, indemnizația avută de drept, deci potrivit reglementărilor în vigoare la 31 decembrie 2009, se datorează și în prezent prin raportare la coeficienții de multiplicare stabiliți în raport cu magistrații procurori din cele două structuri specializate DNA și DIICOT.**

Totodată, prin *Decizia nr. 54/2017*, Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a stabilit că: „În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 1 alin. 5¹ din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice la anul 2015, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 71/2015, cu modificările și completările ulterioare, sintagma "salarizat la aceiași nivel" are în vedere și personalul din cadrul autorităților și instituțiilor publice prevăzute la art. 2 alin. (1) lit. b) din Legea-cadru nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare.»

Un aspect important în constituie faptul că Înalta Curte de Casație și Justiție a fost sesizată de Curtea de Apel București⁹, pentru dezlegarea unei chestiuni de drept referitoare la „Interpretarea dispozițiilor art. 1 (5 ind. 1) din O.U.G. nr. 83/2014 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2015, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice, introdus prin legea de aprobare nr. 71/2015, în sensul de a stabili dacă soluția egalizării indemnizațiilor la nivel maxim are în vedere și majorările (indexările) recunoscute prin hotărâri judecătorești unora dintre magistrați sau membri ai personalului auxiliar, indiferent dacă pentru acestea ordonatorul de credite a emis sau nu ordine de salarizare corespunzătoare.”

Prin *Decizia nr. 36/2018*, Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a admis sesizarea formulată de Curtea de Apel București, stabilind următoarele: „În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 1 alin (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2015, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 71/2015, cu modificările și completările ulterioare, soluția egalizării indemnizațiilor la nivel maxim are în vedere și majorările și indexările recunoscute prin hotărâri judecătorești unor magistrați sau membri ai personalului auxiliar, **indiferent dacă ordonatorul de credite a emis sau nu ordine de salarizare corespunzătoare.**”

⁹ Sesizarea care a fost înregistrată la nr. 435/1/2018 a fost făcută în dosarul nr. 5630/3/2017 al Curții de Apel București - Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale

În consecință, susținerea potrivit căreia nivelul maxim al salariului nu poate include drepturile obținute prin hotărâri judecătorești definitive, decât dacă au fost emise ordine de salarizare ar însemna să fie lăsată la latitudinea ordonatorilor de credite consecința aplicării sau neaplicării prevederilor legale. Cu alte cuvinte, ar însemna ca neexecutarea unei hotărâri judecătorești definitive să producă consecințe juridice în sensul privării unor titulari de drepturile lor specifice.

5. Drepturile salariale vizate au fost recunoscute prin hotărâri judecătorești cu aplicabilitate generală. Principiul legalității actului de justiție, consacrat prin Constituție. Principiul dreptului la un proces echitabil

Cu toate că hotărârile judecătorești pronunțate pentru obținerea unor drepturi salariale au efecte doar între părțile ce au luat parte la judecată, trebuie observat faptul că **hotărârile prin care s-a recunoscut majorarea indemnizației de încadrare, raportat la nivelul de salarizare al procurorilor din cadrul DIICOT și DNA, nu vizează situații de fapt particulare, ci aplicarea unor prevederi legale cuprinse în acte normative, care au aplicabilitate generală, astfel cum a reținut Înalta Curte de Casație și Justiție în Decizia nr. 36/2018**, pronunțată de Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, iar numărul magistraților care beneficiază deja de aceste drepturi este considerabil, așa cum am precizat anterior.

Faptul că **aceste hotărâri își produc efectele și în prezent** este confirmat și de existența unor hotărâri care lămuresc dispozitivele sentințelor și a deciziilor privind aceste drepturi salariale, în sensul că efectele lor se întind și în viitor. Este relevantă, în acest sens, și Decizia nr. 7/2019, pronunțată Înalta Curte de Casație și Justiție – Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii.

Prin Decizia nr. 460/2013, Curtea Constituțională a stabilit că „(...) sensul art. 124 alin. (1) din Constituție este acela că organele care înfăptuiesc justiția și care, potrivit art. 126 alin. (1) din Constituție, sunt instanțe judecătorești trebuie să respecte legea, de drept material sau procesual, aceasta fiind cea care determină comportamentul persoanelor fizice și juridice în sfera publică și în circuitul civil. Dispoziția constituțională consacră **principiul legalității actului de justiție**”.

Prin Decizia nr. 201/2016, Curtea Constituțională a reținut: „(...) deși după anul 2010 legiuitorul și-a propus instituirea unui sistem de salarizare unic, care să aducă transparență și previzibilitate în materia salarizării, în fapt, drepturile salariale s-au calculat pornind de la cuantumul stabilit potrivit legislației anterioare, în fiecare an actele normative care au reglementat salarizarea personalului bugetar din fonduri publice făcând trimitere la cuantumul drepturilor salariale din anul precedent. Astfel, în prezent, stabilirea acestor drepturi este un proces dificil, care nu corespunde intențiilor pe care legiuitorul le-a avut atunci când a conceput sistemul unic de salarizare și care face greu de înțeles principiile avute în vedere în reglementarea drepturilor anumitor categorii socioprofesionale. (...) **Pentru motivele arătate mai sus, ce țin de istoricul legislativ, calculul drepturilor salariale se face, în prezent, pornind de la**

*quantumul stabilit potrivit legislației anterioare anului 2010 (...)*¹⁰. Același argumente au fost reținute de Curtea Constituțională în Decizia nr. 295/2017¹¹ pct. 20.

Drepturile salariale calculate prin raportare la coeficientului de multiplicare de 19,00, prevăzut în Anexa la OUG nr. 27/2006, pentru procurorii DNA și DIICOT, se cuvin judecătorilor și procurorilor **ținând seama și de dispozițiile Convenției pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale** care, prin art. 6 pct. 1, consacră și garantează dreptul oricărei persoane la un proces echitabil. România a ratificat Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului (CEDO) precum și Protocoalele adiționale la aceasta nr. 1, 4, 6, 7, 9, 10, prin Legea nr. 30/1994.

Respectarea întocmai și necondiționată a hotărârii judecătorești irevocabile/definitive constituie nu doar o obligație procesuală, ci și o garanție a dreptului la un proces echitabil, salvagardat de dispozițiile art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale¹². Convenția nu instaurează o protecție pur teoretică a dreptului omului la un proces echitabil, ci dispune imperativ realizarea concretă a pretenției, inclusiv de ordin pecuniar.

Respectarea întocmai a hotărârilor judecătorești reprezintă și un imperativ al statului de drept, potrivit art. 11 alin. (3) raportat la art. 124 alin. (1) din Constituție.

Art. 6 pct.1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului, în maniera în care a fost interpretat acesta de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, impune statului (și instituțiilor publice) obligația pozitivă de a respecta întocmai hotărârile judecătorești definitive și obligatorii prin care a fost obligat la plata unor sume de bani. În acest sens, amintim cauza *Hornsby c. Greciei*, în care Curtea EDO a statuat că dreptul fiecărei persoane „la o instanță” ar fi iluzoriu dacă ordinea juridică internă a unui stat contractant ar permite ca o hotărâre judecătorească definitivă și obligatorie să rămână inoperantă (fără efect) în detrimentul uneia dintre părți.

De altfel, nici nu s-ar putea concepe ca art. 6 pct. 1 să descrie în detaliu garanțiile de procedură – echitate, publicitate, celeritate – acordate părților și să nu protejeze executarea hotărârilor judecătorești, întrucât s-ar ajunge la situații incompatibile cu principiul preeminenței dreptului pe care statele contractante s-au angajat să-l respecte ratificând Convenția¹³.

Executarea unei hotărâri, de la orice instanță ar proveni, trebuie să fie considerată ca făcând parte integrantă din „proces”, în sensul art. 6 CEDO. Curtea a consolidat deja acest aspect în hotărârile care privesc durata procedurii¹⁴.

¹⁰ Decizia nr. 201/2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 483 din 29 iunie 2016, paragr. 29, 31

¹¹ Decizia nr. 295/2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 527 din 6 iulie 2017, paragr. 20

¹² Conform prevederilor art. 11 și 20 din Constituție, Convenția și Protocoalele adiționale au devenit parte integrantă a dreptului intern

¹³ a se vedea, mutatis mutandis, hotărârea *Golder c. Marea Britanie* din 21 februarie 1975, seria A nr. 18, pp. 16-18, paragr. 34-36

¹⁴ hotărârile *Di Pede c. Italiei* și *Zappia c. Italiei* din 26 septembrie 1996, Culegerea de hotărâri și decizii, 1996-IV, pp. 1383-1384, par. 20-24, respectiv pp. 1410-1411, paragr. 16-20

Potrivit *Opinieii Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni nr. 13 (2010)*¹⁵, **însăși noțiunea de instanță „independentă” instituită în art. 6 din CEDO relevă faptul că puterea acesteia de a emite o decizie obligatorie nu poate face obiectul aprobării, ratificării sau schimbării în esența ei de către vreo autoritate nejudiciară, inclusiv Șeful Statului. Toate organele statelor trebuie, prin urmare, să asigure că toate prevederile legale privind independența instanțelor, care există în constituții sau la cel mai înalt nivel legislativ, sunt interpretate în așa fel încât hotărârile judecătorești să fie executate prompt, fără intervenții din partea altor puteri ale Statului, cu excepția amnistiei și a grațierii în cauzele penale.**

CCJE consideră că, într-un stat guvernat de supremația legii, instituțiile publice, mai presus de toate celelalte, sunt obligate să respecte hotărârile judecătorești și să le execute într-o manieră rapidă „ex officio”. **Însăși ideea că un organ al statului refuză supunerea în fața unei hotărâri judecătorești subminează conceptul întâietății legii**¹⁶.

Cu privire la efectele hotărârii judecătorești – și cu referire expresă la cele pronunțate în materie salarială, pentru personalul din sistemul judiciar –, Curtea Constituțională a statuat, în mod clar, cu valoare de principiu, în *Decizia nr. 794/2016*:

«26. Curtea reține că hotărârea judecătorească, chiar dacă are efecte inter partes, interpretează norme de lege cu aplicabilitate generală. În procesul de aplicare a legii, scopul interpretării unei norme juridice constă în a stabili care este sfera situațiilor de fapt concrete, la care norma juridică respectivă se referă, și în a se asigura astfel corecta aplicare a acelei norme, interpretarea fiind necesară pentru a clarifica și a limpezi sensul exact al normei, și pentru a defini, cu toată precizia, voința legiuitorului. Or, Curtea constată că hotărârile judecătorești prin care s-a recunoscut majorarea indemnizației de încadrare (...) acordate magistraților și personalului asimilat, au aplicabilitate generală și se deosebesc de ipotezele în care, tot prin hotărâre judecătorească, ar fi fost recunoscute anumite drepturi în baza unor situații de fapt particulare, fără aplicabilitate generală (cum ar fi, spre exemplu, ipoteza în care o persoană a avut recunoscut sporul de doctorat).

(...)

29. Cu privire la critica de neconstituționalitate raportată la art. 16 din Constituție, Curtea reține că, așa cum a statuat în mod constant în jurisprudența sa, principiul constituțional al egalității în fața legii presupune instituirea unui tratament egal pentru situații care, în funcție de scopul urmărit, nu sunt diferite (a se vedea *Decizia nr. 1 din 8 februarie 1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 16 martie 1994*)».

Prin urmare, Curtea a constatat că dispozițiile legale a căror neconstituționalitate a fost invocată contraveneau principiului egalității în fața legii, consacrat prin art. 16 din Constituție, deoarece stabileau că persoanele aflate în situații profesionale identice, dar care nu au obținut hotărâri judecătorești prin care să li se fi recunoscut majorări salariale, au indemnizații de încadrare diferite (mai mici) față de cei cărora li s-au recunoscut astfel de drepturi salariale, prin hotărâri judecătorești, generând diferențe în stabilirea salariului de bază/indemnizației de încadrare. Or, **tratamentul juridic diferit instituit de legiuitor nu are nicio justificare**

¹⁵ Opinia CCJE nr. 13 (2010) privind rolul judecătorilor în executarea hotărârilor judecătorești, paragr. 12

¹⁶ *idem*, paragr. VII.F

obiectivă și rezonabilă. De altfel, dispozițiile de lege criticate lipseau de sens și, practic, anulau voința legiuitorului și rațiunea esențială a edictării actului normativ respectiv (...), anume acelea de a egaliza veniturile personalului bugetar cu aceeași funcție, grad/treaptă, gradație, vechime în funcție sau în specialitate, prin raportate la nivelul maxim, și de a elimina inechitățile existente. Așadar, dispozițiile a căror constituționalitate a fost contestată generau inegalități în ceea ce privește calculul indemnizației/salariului de bază al magistraților, respectiv personalului asimilat, cu același grad, gradație, condiții de vechime și de studii, și, prin urmare, contravin art. 16 din Constituție¹⁷.

În consecință, ca efect al neconstituționalității „nivelul maxim al salariului de bază/indemnizației de încadrare”, la care se face egalizarea prevăzută de art. 3¹ alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015 (introdus prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 20/2016), trebuie să includă și drepturile stabilite sau recunoscute prin hotărâri judecătorești¹⁸.

6. Respectarea hotărârilor judecătorești – principiu imperativ al statului de drept. Similitudinea cu drepturile salariale pentru care s-au emis acte administrative. Justificarea înlăturării aplicării art. 38 alin. (6) din Legea-cadru nr. 153/2017 în cazul drepturilor salariale în discuție

6.1. Într-o situație similară din perspectiva mai înainte argumentată, a fost emis Ordinul nr. 959/I/12.04.2023 al Președintelui Înaltei Curți de Casație și Justiție, în calitate de ordonator principal de credite.

Scopul emiterii actului administrativ a fost unul legitim și obligatoriu: punerea în aplicare a hotărârii/hotărârilor judecătorești definitive, adică respectarea unui principiu esențial al statului de drept guvernat de supremația legii.

În condițiile relevate, emiterea actului administrativ nu a fost o opțiune, ci o necesitate într-un stat de drept în care autoritățile publice sunt obligate să respecte hotărârile judecătorești definitive și nu își permit să conteste principii ce guvernează procesul civil – consacrate și garantate atât de documentele europene la care România este parte, cât și de legislația națională.

În același fel, se justifică raționamentul juridic cuprins în hotărârile enumerate de Curtea de Apel Alba Iulia, în recursul în interesul legii, la pct. I, a doua orientare jurisprudențială.

În mod concret, cu privire la drepturile salariale recunoscute prin hotărâri judecătorești, vizând calcularea și plata acestora prin raportare la coeficienții de multiplicare prevăzuți în Anexa la OUG nr. 27/2006, pentru procurorii DNA și DIICOT, nu este incidentă plafonarea/limitarea prevăzută de art. 38 alin. (6) din Legea-cadru nr. 153/2017, iar o interpretare contrară ar conduce la lipsirea unei hotărâri judecătorești de

¹⁷ Decizia Curții Constituționale nr. 794/2016, publicată în publicată în Monitorul Oficial nr. 1029 din 21 decembrie 2016, paragr. 30

¹⁸ *idem*, paragr. 32

caracterul ei executoriu, ceea ce reprezintă o încălcare a ordinii juridice a statului de drept și o obstrucționare a bunei funcționări a justiției.

6.2. Calificarea acestor drepturi ca fiind „**drepturi salariale**” este confirmată de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție în recursul în interesul legii care formează obiectul dosarului nr. 2641/1/2023 al ÎCCJ.

În acest sens, este de subliniat **calificarea corectă dată de procurorul general, ca fiind drepturi de natură salarială, iar nu de despăgubiri pentru discriminare.**

Aceeași calificare este dată și de Curtea de Apel Alba Iulia în recursul în interesul legii care formează obiectul prezentului dosar. În acest sens, elocventă este chiar formularea problemei de drept cu privire la care s-a relevat practica neunitară, și anume: „*aplicarea dispozițiilor art. 38 alin. (6) din Legea 153/2017, în situația acordării diferențelor de drepturi salariale dintre cele efectiv încasate de magistrați (judecători și procurori) și cele de care beneficiază procurorii din cadrul DNA/DIICOT*”.

La pct. I (alin. 1) din recursul în interesul legii, Curtea de Apel Alba Iulia a făcut referire expresă **acțiuni având ca obiect drepturi salariale ale personalului din justiție prin care magistrați, judecători sau procurori, au solicitat să fie salarizați la nivel maxim prin raportare la colegii care ocupă funcții similare și cărora li s-a recunoscut, prin hotărâri judecătorești, dreptul la o indemnizație similară cu cea a procurorilor din cadrul DNA/DIICOT.**

În ambele opinii redată în recursul în interesul legii, aceste drepturi sunt afirmate și tratate, în mod repetat, ca **drepturi salariale.**

Această calificare este concordantă cu distincția efectuată prin *Decizia nr. 11/2020* a Înaltei Curți de Casație și Justiție – Completul competent să judece recursul în interesul legii, hotărâre detaliată chiar în sesizarea de recurs în interesul legii și care a reținut **cauza acțiunilor pentru valorificarea coeficientului de multiplicare, ca fiind complexă, și nu întemeiată doar pe dispozițiile art. 11 alin. (1) din OUG nr. 27/2006.**

Totodată, calificarea recunoașterii **coeficientului de multiplicare, ca drept de natură salarială, deci ca o componentă a salarizării,** se regăsește constant în cuprinsul sumarului actualizat de hotărâri judecătorești definitive anexate Memoriului *amicus curiae* formulat de „ROJUST - Asociația personalului din justiție” în dosarul nr. 2641/1/2023 - argumentul nediscriminării fiind avut în vedere exclusiv pentru asigurarea egalizării salariale în interiorul profesiei, prin raportare la aceeași funcție din cadrul aceleiași categorii profesionale.

Prin *Decizia nr. 80/2023* pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept s-a statuat: „*În interpretarea și aplicarea unitară a prevederilor art. 6 lit. b) și c) din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, stabilește că principiile nediscriminării și egalității pot fi invocate pentru egalizarea la nivel maxim a salariilor de bază, cu luarea în considerare inclusiv a majorărilor recunoscute prin hotărâri judecătorești definitive, sub rezerva ca ele să aibă aplicabilitate generală la nivelul aceleiași categorii profesionale din cadrul aceleiași familii ocupaționale.*”

6.3. Starea de fapt rezultând din hotărârile prezentate în sesizarea de recurs în interesul legii a procurorului general, formulată în dosarul nr. 2641/1/2023, a suferit modificări importante, **în prezent fiind înlăturat plafonul veniturilor salariale rezultând din aplicarea prevederilor art. 38 alin. (6) din Legea-cadru nr. 153/2017.**

Acest plafon a fost înlăturat prin emiterea ordinelor de recalculare prin raportare la valoarea de referință sectorială 605,225 lei, respectiv:

- ▶▶ Ordinul nr. 959/I/12.04.2023 al Președintelui Înaltei Curți de Casație și Justiție;
- ▶▶ Ordinul nr. 551/12.04.2023 al procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție;
- ▶▶ Ordinului procurorului-șef al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția de investigare a infracțiunilor de criminalitate organizată și terorism nr. 190/13.04.2023;
- ▶▶ Decizia nr. 100/12.04.2023 a Președintelui Consiliului Superior al Magistraturii.

Principiile de salarizare existente și în prezent la nivelul tuturor categoriilor profesionale din cadrul sistemului de justiție presupun înmulțirea coeficienților prevăzuți de OUG nr. 27/2006 cu o valoare de referință sectorială de 605,225 lei, indemnizația rezultată nefiind plafonată conform art. 38 alin. (6) din Legea-cadru nr. 153/2017.

În consecință, nu se poate aprecia că limitele investiției se referă exclusiv la componenta salarială reprezentată de coeficienții de multiplicare prevăzuți la lit. A nr. crt. 6 – 13 din Anexa nr. 1 la OUG nr. 27/2006 pentru procurorii DNA și DIICOT, iar nu și la componenta reprezentată de valoarea de referință sectorială (VRS).

Cele două noțiuni nu pot fi tratate separat, câtă vreme deja s-a statuat prin hotărâri judecătorești definitive și ordine administrative care își produc efectele juridice, că, față de rezultatul înmulțirii celor două componente, indemnizația de încadrare nu poate fi plafonată. Cei doi termeni ai înmulțirii (VRS x coeficient de încadrare) sunt părți componente ale indemnizației de încadrare, care în întregul ei este neplafonată, astfel încât cele două criterii de stabilire a acesteia nu pot fi tratate diferențiat, plafonarea raportându-se la nivelul rezultat al indemnizației de încadrare, și nu la termenii matematici de stabilire a acesteia.

În același sens, prin hotărârile judecătorești enumerate în recursul în interesul legii formulat de Curtea de Apel Alba Iulia în dosarul nr. 2393/1/2023 (pct. I, a doua orientare jurisprudențială), s-a argumentat, în mod clar, în privința sumelor datorate (rezultate din aplicarea coeficienților de multiplicare prevăzuți la lit. A nr. crt. 6 – 13 din Anexa nr. 1 la OUG nr. 27/2006 pentru procurorii DNA și DIICOT), că **nu este incidentă plafonarea/limitarea prevăzută de art. 38 alin. (6) din Legea nr. 153/2017, iar o interpretare contrară ar conduce la lipsirea unei hotărâri judecătorești de caracterul ei executoriu, ceea ce reprezintă o încălcare a ordinii juridice a statului de drept și o obstrucționare a bunei funcționări a justiției.**

Conform Ordinului președintelui ÎCCJ nr. 959/I/12.04.2023, act administrativ care își produce efectele, nefiind anulat și intrând în circuitul civil, drepturile salariale ale judecătorilor din cadrul judecătoriilor, tribunalelor și curților de apel se calculează având în vedere valoarea de referință sectorială de 605,225 lei, fără a fi afectate de aplicarea prevederilor art. 38 alin. (6) din Legea-cadru nr. 153/2017, cu respectarea grilelor cuprinse în anexele 1-13, părți integrante ale aceluși ordin.

Mai mult, valoarea neplafonată a fost acordată colegilor judecători de la Înalta Curte de Casație și Justiție începând cu 1 ianuarie 2018, conform Ordinului nr. 105/2023, astfel cum a fost modificat prin Ordinul nr. 114/2023 al președintelui ÎCCJ, iar pentru colegii procurori din toată țara, conform Ordinului nr. 551/2023 al procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și Ordinului procurorului-sef al Parchetului de pe lângă ICCJ – DIICOT nr. 190/13.04.2023.

Prin urmare, făcând aplicarea dispozițiilor art. 1 din Legea nr. 71/2015 și a *Deciziei nr. 794/2016 a Curții Constituționale*, se impune ca și drepturile calculate prin aplicarea VRS 605,225 să se aplice neplafonat, inclusiv prin înmulțirea acestora cu coeficienții de multiplicare acordați prin hotărâri judecătorești definitive.

6.4. În plus, tot de dată recentă, stabilirea drepturilor salariale prin luarea în considerare a coeficientului de multiplicare 19, a fost recunoscută colegilor judecători de la Curtea de Apel Pitești, începând cu 23.10.2015, conform Ordinului nr. 56/1.02.2023 al președintelui ÎCCJ. Trebuie precizat că potrivit acestor acte administrative se consfințește faptul că inclusiv în anul 2023 sunt aplicabile regulile de salarizare rezultate din înmulțirea coeficienților de multiplicare cu valoarea de referință sectorială și nu cele prevăzute de Legea-cadru nr. 153/2017, care fac trimitere la grilele de salarizare și coeficienții de ierarhizare a salariilor de bază.

De subliniat faptul că astfel de ordine au fost emise și anterior (în perioada de timp în care ordonator principal de credite pentru cheltuielile de personal din Justiție era Ministerul Justiției), ca urmare a punerii în aplicare a unor hotărâri judecătorești. Cu titlu de exemplu, ne referim la Sentința civilă nr. 2538/18.11.2018, pronunțată de Curtea de Apel București – Secția a VIII-a (veche) contencios administrativ și fiscal, hotărâre definitivă pe care o anexăm, prin care s-a dispus: „*Obligă pârâtul Ministerul Justiției să emită, pentru judecătorii reclamânți, ordine de încadrare salariale, producătoare de efecte juridice, începând cu data de 09.04.2015 și în continuare, cu aplicarea art. 1 alin. 5 din OUG nr. 83/2014, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 71/2015, respectiv începând cu data de 01.08.2016 și în continuare, cu aplicarea art. 1 rap. La art. 2 ind. 1 din OUG nr. 57/2015, astfel cum a fost modificată și completată, cu mențiunea că nivelul de salarizare de avut în vedere se raportează inclusiv la un nivel determinat prin luarea în considerare a coeficientului de multiplicare stabilit de lit. A pct. 13 din Anexa n1 la OUG nr. 27/2016*”.

Unul dintre argumentele esențiale, pe care s-a fundamentat raționamentul instanței a fost următorul: «*Or, art. 124 din Constituție prevede că „Justiția se înfăptuiește în numele legii”, ceea ce implică o acțiune de aplicare a acesteia*».

Faptul că drepturile în discuție sunt de natură salarială este confirmat și prin *Minuta întâlnirii președinților secțiilor specializate ale Înaltei Curți de Casație și Justiție și curților de*

apel dedicate unificării practicii judiciare în domeniul contencios administrativ și fiscal, București, 22 – 23 mai 2023.

La secțiunea C.IV. pct. 11 a fost cuprinsă analiza privind „competența materială de soluționare a litigiilor promovate de reclamanți – magistrați - având ca obiect solicitarea de obligarea a părților, ordonatori de credite – angajatori, la reîncadrarea și recalcularea **drepturilor salariale**, respectiv emiterea ordinelor de salarizare și plata sumelor constând în **drepturi salariale** nerecunoscute (de ex. VRS 605,25 lei; **indemnizații procurori D.N.A. și D.I.I.C.O.T., prin luarea în considerare a coeficientului de multiplicare 19,00**)”.

După cum reiese din titlul problemei juridice, susținut de conținutul acesteia, drepturile de mai sus sunt tratate ca „drepturi salariale”, sintagma fiind utilizată de mai multe ori la pct. 11.

6.5. Astfel cum am argumentat înainte¹⁹, Prin *Decizia nr. 201/2016, Curtea Constituțională* a statuat că, la acel moment, calculul drepturilor salariale se făcea pornind de la cuantumul stabilit potrivit legislației anterioare anului 2010.

De asemenea, așa cum am evidențiat anterior, Înalta Curte de Casație și Justiție a reținut că, în anul 2017, valoarea de referință și coeficienții de ierarhizare corespunzători claselor de salarizare erau cei prevăzuți de cadrul normativ în vigoare la nivelul anului 2009, ce menținea în plată cuantumul salarial din anii anteriori, respectiv cei prevăzuți de OUG 27/2006.

Prin *Decizia nr. 10/2017, Înalta Curte de Casație și Justiție – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept* a statuat: «47. *Toate actele normative anuale de salarizare, fără excepție din 2010 și până în prezent, nu au făcut decât să reia dispozițiile referitoare la valoarea de referință și la coeficienții de ierarhizare corespunzători claselor de salarizare prevăzuți în anexele Legii-cadru nr. 284/2010, prevederi care nu au fost niciodată aplicate.*

48. *Practic, niciun angajat bugetar nu a primit plăți salariale potrivit acestei legi, pentru că, prin acte normative anuale de salarizare, s-a derogat permanent, perpetuându-se starea de tranziție. Așadar, s-a procedat doar la o „reîncadrare scriptică” a personalului potrivit noilor grile, dar plata salariilor s-a „realizat faptic” la nivelul salariilor în plată din decembrie 2009.*

49. *Așadar, este de reținut faptul că, deși personalul bugetar a fost reîncadrat în conformitate cu dispozițiile legilor-cadru, el nu a fost salarizat în baza acestora, întrucât, la stabilirea salariului, nu au fost aplicate valoarea de referință și coeficienții de ierarhizare corespunzători claselor de salarizare, care, trimițând la cadrul normativ în vigoare la nivelul anului 2009, mențineau în plată cuantumul salarial din anii anteriori.»*

În privința modului de stabilire a indemnizațiilor de încadrare, ulterior datei de 1 iulie 2017 prin art. 9 din *Legea-cadru nr. 153/2017*, se statuează că «*Salariile de bază, soldele de funcție/salariile de funcție, soldele de grad/salariile gradului profesional deținut, gradațiile, soldele de comandă/salariile de comandă, indemnizațiile de încadrare și indemnizațiile lunare, sporurile și alte drepturi salariale specifice fiecărui domeniu de activitate corespunzător celor 7 familii ocupaționale de funcții bugetare, pentru personalul din autoritățile și instituțiile publice*

¹⁹ a se vedea pct. „5. Drepturile salariale vizate au fost recunoscute prin hotărâri judecătorești cu aplicabilitate generală. Principiul legalității actului de justiție, consacrat prin Constituție. Principiul dreptului la un proces echitabil”

finanțate integral din venituri proprii, precum și pentru funcțiile de demnitate publică, sunt prevăzute în anexele nr. I-IX.»

Astfel, prin anexa V la Legea-cadru nr. 153/2017 ce avea termen de intrare în vigoare data de 01.01.2023, legiuitorul a stabilit un nou sistem de salarizare și pentru personalul din cadrul familiei ocupaționale ”Justiție”, care însă nu a fost aplicat imediat, prin art. 38 alin. (1) dispunându-se aplicarea etapizată a legii. Începând cu anul 2023, potrivit prevederilor art. 12 alin. (2) din lege, salariile de bază, soldele de funcție/salariile de funcție și indemnizațiile de încadrare se stabilesc prin înmulțirea coeficienților prevăzuți în anexele nr. I-VIII cu salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată în vigoare.

Prin urmare, data de la care legiuitorul a înțeles să stabilească un nou sistem de salarizare este 1.01.2023, de la această dată indemnizația de încadrare fiind rezultatul înmulțirii coeficienților prevăzuți în anexele nr. I-VIII cu salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată în vigoare. Însă, prin OUG 168/2022 art.1 alin (5) s-a prorogat intrarea în vigoare a noului algoritm de calcul, fiind perpetuat sistemul de referință aplicabil și pentru anul 2023, stabilindu-se că „În anul 2023, începând cu data de 1 ianuarie, cuantumul sporurilor, indemnizațiilor, compensațiilor, primelor și al celorlalte elemente ale sistemului de salarizare care fac parte, potrivit legii, din salariul brut lunar, solda lunară de care beneficiază personalul plătit din fonduri publice se menține cel mult la nivelul cuantumului acordat pentru luna decembrie 2022, în măsura în care personalul ocupă aceeași funcție și își desfășoară activitatea în aceleași condiții.”

De asemenea, sistemul de referință aplicabil în anul 2023 în materie de salarizare continuă și în 2024, în baza OUG nr. 115/2023, care conține aceleași dispoziții de menținere a drepturilor stabilite deja.

Or, potrivit dispozitivului hotărârilor anexate sesizării cu recurs în interesul legii, în dosarul nr. 2641/1/2023, cu termen de judecată tot la data de 11 martie 2024, hotărâri la care facem trimitere, **aplicarea dispozițiilor privind plata diferențelor se face și pe viitor, până la intervenirea unei situații de fapt ce duce la încetarea drepturilor sau a unei dispoziții legale contrare. Dispozițiile art. 38 alin. (6) din Legea-cadru nr. 153/2017 nu pot constitui un temei suficient pentru ca pârâțul să ignore opozabilitatea hotărârilor judecătorești**, întrucât aceste norme legale nu pot fi desprinse de contextul în care au fost adoptate, de celelalte prevederi ale art. 38 și de interpretarea dată de Curtea Constituțională prin *Decizia nr. 794/2016*.

De altfel, ordinele administrative prin care s-a stabilit că în anul 2023 drepturile salariale calculate prin înmulțirea coeficienților de multiplicare cu valoarea de referință sectorială 605,225 fac trimitere la Sentința civilă nr. 1508/28.10.2020 a Tribunalului Dâmbovița, rămasă definitivă prin Decizia civilă nr. 930/15.04.2021 a Curții de Apel Ploiești, lămurită prin Încheierea din data de 28.12.2022, definitivă prin Decizia nr. 600/23.03.2023 a Curții de Apel Ploiești. Or, în cadrul acestor hotărâri s-au statuat, cu autoritate de lucru judecat, mai multe argumente care sunt aplicabile, *mutatis mutandis* și coeficienților de ierarhizare cu care se înmulțește valoarea de referință sectorială, câtă vreme drepturile salariale finale (indemnizațiile de încadrare asupra cărora deja s-a statuat că nu este incidentă plafonarea) sunt rezultate prin înmulțirea acestor două criterii.

Astfel, s-a arătat că stabilirea, prin prevederile art. 38 alin. (6) din Legea-cadru nr. 153/2017, a unei limite a cuantumului salariului de bază, soldelor de funcție/salariilor de funcție, indemnizațiilor de încadrare care sunt mai mari decât cele stabilite, potrivit acestei legi, la nivelul prevăzut de lege pentru anul 2022, are un caracter tehnic, fără a dispune cu privire la reducerea salariilor de bază ale personalului plătit din fonduri publice.

6.6. Un alt aspect ce trebuie avut în vedere, este faptul că în materia salarizării, odată introdus în baza de calcul un element salarial, nu se poate proceda la eliminarea acestuia pentru că, în sens contrar, s-ar ajunge la o diminuare a dreptului salarial, ce ar încălca principiul drepturilor câștigate, în contextul în care judecătorii au un raport de muncă *sui generis*, iar un drept salarial majorat devine parte integrantă a acestui raport juridic și doar în mod excepțional poate face obiectul unei limitări.

Prevederile art. 38 alin. (6) din Legea-cadru nr. 153/2017 vizează numai drepturile salariale stabilite prin această lege, iar nu și drepturi care sunt recunoscute în temeiul unor prevederi anterioare sau acordate prin hotărâri judecătorești. În acest context se reține că ipoteza de aplicare a normei privește situația în care, „începând cu 1 ianuarie 2018, salariile de bază, soldele de funcție/salariile de funcție, indemnizațiile de încadrare sunt mai mari decât cele stabilite potrivit prezentei legi pentru anul 2022 sau devin ulterior mai mari ca urmare a majorărilor salariale reglementate”.

O atare situație nu poate interveni decât în procesul de aplicare etapizată a legii, care presupune acordarea de creșteri salariale ori de alte majorări salariale, conform art. 38 alin. (3)-(5), fără ca legiuitorul să fi urmărit plafonarea la nivelul stabilit pentru anul 2022 a salariilor de bază, soldelor de funcție/salariile de funcție, indemnizațiilor de încadrare aflate/menținute în plată la nivelul pentru luna iunie 2017.

Dacă legiuitorul ar fi procedat altfel, în sensul stabilirii cu valoare de principiu a plafonului maxim al drepturilor salariale, atunci norma de la art. 38 alin. (6) nu ar fi fost limitată la data de 1 ianuarie 2018 și nu ar fi fost plasată în cadrul art. 38, după norme legale care prevedeau majorări anuale ale drepturilor salariale. Ca atare limita impusă de prevederile art. 38 alin. (6) din Legea-cadru nr. 153/2017 vizează creșterile salariale ce decurg din aplicarea etapizată a legii, conform distincțiilor de la art. 38 alin. (2)-(5), iar nu reducerea drepturilor salariale ori neacordarea în totalitate a unor drepturi salariale, stabilite prin hotărâri judecătorești definitive.

6.7. Un alt argument pentru care nu poate fi reținută incidența dispozițiilor art. 38 alin. (6) din Legea-cadru nr. 153/2017 este reprezentat de faptul că, prin hotărârile judecătorești invocate, nu s-a prevăzut stabilirea indemnizației cu luarea în considerare a acestor dispoziții, motiv pentru care nici instanțele investite ulterior cu astfel de cereri nu pot reține incidența art. 38 alin. (6) din Legea-cadru nr. 153/2017 deoarece în această situație ar încălca autoritatea de lucru judeca, discriminarea existând în continuare. Rezultă, deci, că nu este incidentă plafonarea/limitarea prevăzută de art. 38 alin. (6), iar o interpretare contrară ar conduce la lipsirea unei hotărâri judecătorești de caracterul ei executoriu, ceea ce reprezintă o încălcare a ordinii juridice a statului de drept și o obstrucționare a bunei funcționări a justiției.

Concretizarea, de către ÎCCJ, a argumentelor din Sentința civilă nr. 1508/28.10.2020 a Tribunalului Dâmbovița, rămasă definitivă prin Decizia civilă nr. 930/15.04.2021 a Curții de Apel Ploiești, lămurită prin Încheierea din data de 28.12.2022, definitivă prin Decizia nr. 600/23.03.2023 a Curții de Apel Ploiești, concretizare ce a avut loc prin emiterea Ordinului nr. 959/I/2023, cu consecința generalizării VRS 605,225 neplafonată, în întreg sistemul judiciar, a însemnat confirmarea, de către instanța supremă a legalității interpretării, iar preluarea unei eventuale opinii contrare ar determina confuzie în sistemul judiciar și ar submina raționamentul juridic care a stat la baza emiterii ordinelor administrative prin care a fost acordată neplafonat indemnizația de încadrare calculată prin raportare la VRS 605.

Consecința, la fel de gravă, a unei astfel de abordări ar fi că ar conduce la lipsirea de efecte a unor hotărâri judecătorești definitive.

În circumstanțele în care se constată încă o încălcare a egalizării salariale în interiorul profesiei și raportare la nivelul indemnizației de bază a procurorilor DNA, DIICOT, indemnizație care este la valoarea stabilită prin anexele la Ordinul PÎCCJ – DIICOT nr. 190/13.04.2023, nefiind afectată de plafonarea prevăzută de art. 38 alin. (6) din Legea-cadru 153/2017, se impune a se statua punerea în executare a hotărârilor judecătorești ce constituie titluri executorii, în integralitate, fără această plafonare.

Principiul egalității de tratament pe care instanța l-a restabilit prin hotărârile judecătorești privește substanța dreptului pe care urmăresc să îl protejeze, și anume dreptul la condiții de încadrare egale, prin salarizare și încadrare administrativă identică cu a grupului comparator reținut, în raport de prevederile generale și abstracte ale art. 6 din Legea-cadru nr. 153/2017.

Aceleași coordonate salariale constituie și baza de calcul pentru pensia de serviciu a magistraților, coeficienții de la nr. crt. 6-13 de la lit. A din anexa la OUG 27/2006 incluzându-se în sintagma de „indemnizație avută” la data pensionării.

Așadar, este aplicabilă, *mutandis mutadis*, Decizia nr. 23/2015 pronunțată de ÎCCJ – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, mai înainte relevantă²⁰, prin care s-au stabilit următoarele: *«În interpretarea dispozițiilor art. 82 alin. (1) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și art. 7 alin. (1), (2) și (3) din Hotărârea Guvernului nr. 1.275/2005 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, și ale Legii nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, referitoare la pensiile de serviciu și la acordarea indemnizațiilor pentru creșterea copilului în vârstă de până la 2 ani, drepturile acordate prin hotărâri judecătorești irevocabile privind creșterile salariale de 2%, 5% și 11% prevăzute de Ordonanța Guvernului nr. 10/2007 privind creșterile salariale ce se vor acorda în anul 2007 personalului bugetar salarizat potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 24/2000 privind sistemul de stabilire a salariilor de bază pentru personalul contractual din sectorul bugetar și personalului*

²⁰ a se vedea pct. „4. Existența unui număr mare de hotărâri judecătorești definitive prin care judecătorilor și procurorilor li s-a recunoscut, ca drept salarial, recalcularea și plata salariului de bază prin luarea în considerare a coeficientului de multiplicare prevăzută pentru procurorii DNA și DIICOT. Obligația legală a ordonatorului de credite de a lua în considerare aceste drepturi salariale”

salarizat potrivit anexelor nr. II și III la Legea nr. 154/1998 privind sistemul de stabilire a salariilor de bază în sectorul bugetar și a indemnizațiilor pentru persoane care ocupă funcții de demnitate publică, aprobată cu modificări prin Legea nr. 231/2007, cu modificările ulterioare, se încadrează în sintagma de "indemnizație avută" și vor fi luate în considerare la stabilirea pensiei de serviciu a magistraților.»

Instanța supremă a subliniat că hotărârile judecătorești prin care au fost acordate drepturile salariale în discuție nu au fost anulate printr-o altă hotărâre judecătorească ori prin vreun act normativ ulterior, deoarece atunci când s-a dorit suprimarea unui drept, chiar dobândit printr-o hotărâre judecătorească, legiuitorul a făcut-o prin legiferarea expresă, iar pierderea unui drept nu se poate deduce pe cale de interpretare, ci se impune prin legiferare expresă.

6.8. În privința similitudinii cu drepturile salariale pentru care s-au emis acte administrative, pe care o invocăm, astfel cum rezultă din titlul acestei secțiuni, cât și din întreaga argumentație precedentă, avem în vedere și un alt aspect punctual și relevant.

Atât hotărârile prin care s-au recunoscut drepturile salariale prin raportare la o valoare de referință sectorială de 605,225 lei, cât și hotărârile prin care s-au recunoscut drepturile salariale prin raportare la coeficienții de multiplicare aplicați procurorilor DNA și DIICOT **au analizat, inițial, neacordarea acestor drepturi salariale**, reclamată de judecătorii și procurorii care au formulat cererile de chemare în judecată, din perspectiva încălcării legii și, în consecință a inechităților în sistemul de salarizare.

Doar ulterior pronunțării unor astfel de hotărâri s-a putut pune problema și instanțele au putut analiza chestiunea juridică a egalizării salariului de bază la nivelul maxim în plată – recunoscut deja prin hotărâri judecătorești care au confirmat calculul și plata drepturilor salariale prin raportare la o valoare de referință sectorială de 605,225 lei, respectiv calculul și plata drepturilor salariale prin raportare prin raportare la coeficienții de multiplicare aplicați procurorilor DNA și DIICOT.

Astfel cum am subliniat anterior, **elementul de comparabilitate avut în vedere a fost existența, pentru categoria profesională a judecătorilor și procurorilor, a mai multor hotărâri judecătorești definitive prin care au fost recunoscute deja indemnizații mai mari, prin aplicarea coeficienților de multiplicare prevăzuți la lit. A pct. 6-13 din Anexa la OUG nr. 27/2006, în raport cu funcția deținută.** La fel, în cazul valorii de referință sectoriale, elementul de comparabilitate a fost existența mai multor hotărâri judecătorești definitive prin care au fost recunoscute deja indemnizații mai mari, prin aplicarea valorii de referință sectoriale de 605,225 lei.

În lipsa unor astfel de hotărâri nu se putea vorbi despre egalizarea salariului de bază la nivelul maxim în plată.

Prin urmare, **nu se poate susține că în cazul hotărârilor privind valoarea de referință sectorială a fost valorificat un drept personal al fiecărui judecător și procuror reclamant, pe când în cazul hotărârilor privind aplicarea coeficienților de multiplicare prevăzuți pentru procurorii DNA și DIICOT s-a făcut doar o egalizare la nivelul maxim în plată al salariului de bază.**

În concluzie, vă solicităm să admiteți sesizarea și să stabiliți că, referitor la acordarea diferențelor de drepturi salariale dintre cele efectiv încasate de magistrați (judecători și procurori) și cele de care beneficiază procurorii din cadrul DNA/DIICOT, nu este incidentă plafonarea/limitarea prevăzută de art. 38 alin. (6) din Legea-cadru nr. 153/12017, iar o interpretare contrară ar conduce la lipsirea unei hotărâri judecătorești de caracterul ei executoriu, ceea ce reprezintă o încălcare a ordinii juridice a statului de drept și o obstrucționare a bunei funcționări a justiției.

Anexăm Sentința nr. 2538/18.12.2018, pronunțată de Curtea de Apel București – Secția a VIII-a (veche) contencios administrativ și fiscal, în dosarul nr. 8228/CAF/2018.

AMR, prin președinte, jud. dr. Andreea Ciucă,
Roman,

AJADO, prin președinte, jud. Florica

APR, prin proc. (pens.) Elena Iordache,

ANMPR, prin proc. (pens.) Kibedi Katalin,

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO